

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K en leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin, za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 10.

V Ljubljani, dne 11. marca 1909.

Leto XXII.

O naši zanemarjenosti.

Naša domovina je zanemarjena in zaostala v vseh ozirih. Manjka ji potrebnih železniških zvez; na mnogih krajih nimajo niti najpreprostejše ceste. Mnogokje ni vode; drugje delajo reke in potoki leto za letom veliko škodo; trgajo svet in prepjavljajo s peskom rodovitna polja. Močvirnih travnikov je vse polno. Planine in pašniki kažejo žalostno lice, vedno bolj zaraščeni z grmovjem in polni kamena.

Kaj pa naši hlevi? Premalo zračni, mnogokje trajno okuženi; do kolena gaziš po njih po gnoju in gnojnici, gnojne jame so redke. Petsto vagonov umetnih gnojil se narača iz tujine, doma se pa gnojnica v ogromni množini zapravlja. To je vendar preneumno in lahkomišno. Glede na umetna gnojila bo sploh treba resne besede. Velike železarne, kjer proizvajajo Tomazevo žlindro, so ozko zvezane med seboj, naše in nemške. Ceno vzdigujejo, dasi jim njihova obrt nosi silne dobičke. Kar je pa najgrje, je to-le: Da bi se dobila poštna, na gnojilnih snoveh bogata žlindra, in da bi bila cena primerna, bi bilo treba, da se vsi veliki odjemalci — kmetijske družbe, deželni kulturni sveti, gospodarske in združne zveze — združijo med seboj. Splošna zveza avstrijskih združug na Dunaju, ki je v njenem načelstvu tudi slovenski poslanec dr. Krek, bi bila to rada izpeljala. Že zdaj naročajo večinoma imenovani odjemalci pri nji, toda tovarne nečejo. Jasno je, da se bojé združenih kmetovalcev. Same so najožje zvezane; kmetom pa tega ne pusté. Lahko jim je, ker se blaga vedno manj izdelata, nego se ga rabi. Zato pritiskajo, kakor jim drago. Poizkusili smo iz Belgije; od tam je pa vožnja dražja in vrh tega nam delata konkurenco Galicija in Bukovina, ki nekoliko dražje plačujeta žlindro. Treba bi bilo

prav kmalu skupnega dogovora, kako bi se stopilo na vrat ošabnim železnim tovarnam. Po naši sodbi bi bilo najboljšje namestu Tomazeve žlindre začetí bolj z drugimi gnojili: in tu je brez dvojbe za nas v prvi vrsti kostna moka, ki jo lahko dobivamo iz klejeve tovarne v Ljubljani.

Zanemarjenost naših krajev, in sploh slovanskih krajev v Avstriji, kažejo tudi te-le številke, iz katerih izprevidimo, v kakšnih hišah večinoma prebiva naše ljudstvo:

1. Na Predarlškem je 18.506 hiš podvrženih hišno-razrednemu davku. Med njimi jih je v 15. razredu 866; v 16. pa 129; torej nekako dvajseti del jih pripada v najnižja razreda, ki imata po eno ali dve sobi.

2. Na Solnograškem hiš: 18.015. V 15. razredu 2003; v 16. razredu 1085; torej v obeh šestina.

3. V Gorenji Avstriji hiš: 85.110. V 15. razredu 19.850; v 16. razredu 4278; torej dobra četrtina.

4. Na Češkem hiš: 574.620. V 15. razredu 282.930; v 16. razredu 107.800; malo več nego tretjina.

5. Na Tirolskem hiš: 90.537. V 15. razredu 22.936; v 16. razredu 20.858; potemtakem nekaj manj nego polovica.

6. Na Moravskem hiš: 298.780. V 15. razredu 107.849; v 16. razredu 146.746; tudi polovica.

7. V Dolenji Avstriji hiš: 143.380. V 15. razredu 58.762; v 16. razredu 19.701; nekako polovica.

8. V Šleziji hiš: 56.934. V 15. razredu 26.300; v 16. razredu 14.919; polovica.

9. Na Koroškem hiš: 42.645. V 15. razredu 16.250; v 16. razredu 11.132; slaba polovica.

10. V Trstu hiš: 3.964. V 15. razredu 1.421; v 16. razredu 1.287; tedaj dve tretjini, večinoma seveda slovenskih.

11. Na Štajerskem hiš: 167.984. V 15. razredu 60.323; v 16. razredu 74.873; dve tretjini, zopet večinoma slovenskih.

12. Na Kranjskem hiš: 78.758. V 15. razredu 30.583; v 16. razredu 36.022; torej več nego štiri petine.

13. Na Goriškem hiš: 29.738. V 15. razredu 9.272; v 16. razredu 12.363; torej pet šestin.

14. V Istri hiš: 47.973. V 15. razredu 10.058; v 16. razredu 31.599; skoraj sedem osmin.

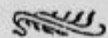
15. V Galiciji hiš: 1.055.031. V 15. razredu 298.879; v 16. razredu 691.286; več nego devet desetin.

16. V Bukovini hiš: 129.245. V 15. razredu 60.462; v 16. razredu 58.314; skoraj devet desetin.

17. V Dalmaciji hiš: 89.422. V 15. razredu 9.066; v 16. razredu 72.254; torej več nego devet desetin.

Te številke kažejo bolj nego vsaka druga reč, kako se nam godí. Zadnji smo, ne po legi, — blizu morja živimo; ne po nadarjenosti, — naše ljudstvo se lahko meri v tem oziru z vsemi nemškimi deželami naše države; — ne po pridnosti. Blagostanja pa ni.

Iz tega pa vidimo še nekaj. Naš kmet se ne more šteti v eno vrsto z velikimi kmeti nemških in čeških pokrajin. Tam je kmet vlastelin, nekaj graščak v našem smislu; pri nas je pa delavec, ki sloni vse na delu njegovih rok. Zato je nespametno zahteve drugih krajev vlačiti k nam. Naša dolžnost je povzdigniti tega malega kmeta, ki ga imamo. Liberalni poizkusi, da bi ga zopet dobili v svojo oblast, se bodo izjalovili. Kar se je namreč dozda storilo za kmeta, se je storilo samo po krščanskih strankah. V njih je njegova rešitev; zato se jih bo pa tudi zvesto oklepali.

Političen pregled.

DRŽAVNI ZBOR.

Baron Binert je z veliko korajžjo zaključil državnozbornsko zasedanje, toda sedaj mu pogum že upada. Državne potrebe trkajo z vso silo na vrata parlamenta in jih bodo 10. sušca t. l. tudi odprli — toda kaj tedaj? Binertu se mudi zlasti za vojaške novince, podržaviti bo treba severno železnico, zbornica mora odobriti priklopitev Bosne, a sedaj ne vedo niti vlada, niti poslanci, kako se bo to zgodilo. Kajti Binert ima skoro polovico zbornice proti sebi. Stališče »Slovanske Jednote« se ni prav nič izpremenilo, to se pravi, združeni Slovani bodo nadaljevali boj proti sedanjemu ministru; pomagali jim bodo pri tem socialni demokrati in tudi rusinske poslance pritiskajo njihovi volivci naj napovedo vojsko sedanji vladi, četudi bi se radi tega moral parlament raziti. Vsa pogajanja ministrskega predsednika z voditelji strank niso prav nič razglašala oblakov; ko je Binert sprejel načelnništvo »Narodne zveze«, je sicer zatrjeval, da njegova vlada ni naperjena proti Čehom, a Jugoslovanom se ni kazal tako zelo naklonjenega. Zato sta mu zastopnika »Narodne zveze«, dr. Šusteršič in dr. Ploj, povedala, da mu zveza toliko časa ne more zaupati, dokler ne izgine v vlahi misel, da so Jugoslovani manj vredni državljani kot drugi narodi.

Sedaj, pred zasedanjem državnega zbora, najbolj zanimiva javnost vprašanje, kako pot ubere v zbornici »Slovanska Jednota«. Slišali so se glasovi, da bo skušala Binerta ugnati z obstrukcijo, toda to se ne bo zgodilo, ker so za obstrukcijo le češki radikali. Vrhu tega bi obstrukcija najbrže tudi nič ne pomagala. Država mora dobiti, zlasti spričo sedanjih mednarodnih zapletkov, vojaške novince, in če bi jih zbornica ne dovolila, bi jo cesar razpustil in brez nje s § 14. zagotovil rekrute. Tako bi od obstrukcije imeli samo škodo, ker bi se državni zbor razšel, Binert in njegovo žalostno ministristvo, proti kateremu je »Slovanska Jednota« v prvi vrsti naperjena, pa bi ostalo in vladalo dalje po svoje. Pač pa je mogoče, da premeta »Slovanska Jednota« ministrskega predsednika v mirni, toda odločni bitki v zbornici in tedaj ne bo ne njemu, ne njegovi vladi več obstanka. Ko bo sprejet rekrutni zakon, ki ga ni mogoče zavrnuti, ne da bi obenem ubili parlament, bo čas, da se dodobra obračuna z Binertom.

V zasedanju pride najprej na vrsto vprašanje: Kdo bo predsedoval zbornici? Do sedaj je bil predsednik nemški kršč. socialc, ker je ta stranka najmočnejša, in bo sedaj najbrže zopet. Krščanski socialci kandidirajo poslanca Pataja za predsednika. Vesti, da misli »Slovanska Jednota« postaviti svojega kandidata za predsedniško mesto, so bile izmišljene.

MAŽARI.

Naši ljubi sosede so se močno sprli med seboj zaradi samostojne ogrske banke in utegne se zgoditi, da bo sedanje Ve-

kerlovo ministristvo moralo odstopiti, da napravi prostora Košutu in njegovim bratcem. Pravzaprav ni Mažarom toliko za samostojno banko samo, ker jim bo nemara taka banka le v škodo; gre jim pa za to, da se počasi, korak za korakom, oddaljujejo od naše državne polovice in slednjič dosežejo popolno samostojnost, kot so jo zasnovali leta 1848. A dasi imajo toliko opraviti v lastni hiši, ne pozabijo vendar nikoli pogledati tudi drugam, če jim nese. Tako se sedaj trudijo osnovati v Bosni poljedelsko banko, ki bi bila popolnoma v mažarskih rokah in bi Bosno gospodarsko Ogrski podjarmila. Zato namerava dr. Šusteršič takoj, ko se snide državni zbor, vložiti najni predlog o tej zadevi, da opozori avstrijski parlament in našo vlado na mažarske namene.

RAUH SODI.

Preslišavnje v zadevi velikosrbske zarote na Hrvaškem se je začelo. Kako se bo pravda iztekla, se še ne ve, a pozna se že sedaj, da sodniki niso obtoženecem posebno naklonjeni. Srbi so pred sodniki zelo živahni. Sodni dvor je odklonil tri zagovornike, ker so baje tudi ti osumljeni veleizdaje, in ravno tako tristo prič, ki so hotele pričati o nedolžnosti obtoženec. Rauh torej strogo sodi, kar je umljivo, ker misli s to pravdo razbiti hrvaško-srbsko zvezo v saboru, ki mu dela največ preglavice.

MIR — VOJSKA.

Evropske velesile so se dogovorile, da skupno pozovejo Srbijo, naj se odpove zahtevi po kakem delu Bosne, ker ji tega Avstrija ne more dati in ker je potem vojska gotova stvar. To so tudi storile, a takoj na to se je raznesla vest iz Belgrada, da je Srbija odklonila zahtevo velesil in da ostane pri svojem. Ko so prinesli časopisi to novico, je zašumelo povsod: Vojska bo! Toda naslednji dan — 4. sušca — se je zvedelo, da to poročilo iz Belgrada ni bilo resnično in da se je Srbija pri zastopniku ruske vlade odpovedala kaki odškodnini. Sedaj zahteva le gospodarskih ugodnosti od Avstrije, a jih ne bo dobočevala sama, temveč prepušča to zadevo velesilam, da jo uredi med seboj in z Avstrijo.

Tako bi bilo mogoče ta dolgi spor s Srbijo poravnati brez vojske, zlasti če bi se Srbija začela pogajati naravnost z Avstro-Ogrsko. Toda Srbija tega neče in se sedaj zopet skriva za mednarodno konferenco. Evropske velesile naj bi se namreč sešle in določile, kako zadoščenje dobi Srbija od Avstrije. Toda upravičen je strah, da je zahteva po mednarodni konferenci le zvijača ruske in angleške vlade, da temveč izsilijo od Avstrije, kajti čemu nam bo sedaj še mednarodno posvetovanje? Turčija je priznala, da je Bosna Avstrijska, Rusija se je tudi zavezala, da to stori, Nemčija in Italija sta že potrdili priklopitev Bosne, Francija tudi, Srbija ne zahteva več avstrijskega dežela — o čem bi se torej še bilo treba posvetovati? Rusija najbrž na to računa, da bi pridobila vse avstrijske zaveznike zase, preden se začne konferenca, ter potem stisne Avstrijo s kleščami: daj, daj, plačaj! Toda Avstrija

bo toliko previdna, da se ne bo dala ujeti v past, in zato je zelo neverjetno, da bi se mednarodna konferenca res sešla. Le če se Rusija vojske ne ustraši, lahko vstraja na zahtevi po konferenci. Toda Rusija se vojske boji in vevlasti odločno nočejo svetovnega požara. Zato so tudi v Belgradu posredovali. In če niso hotele mangle avstrijsko-srbskega spora, naj bi dale priliko za veliko večji avstrijsko-ruski, ki bi brez dvoma na konferenci izbruhnil? Kakor Avstrije pred petimi meseci niso mogli za konferenco pridobiti, tako jo tudi danes ne bodo mogli!

TRGOVSKA POGODBA S SRBIJO.

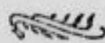
Trgovska pogodba je Srbiji veliko bolj na srečo kot nam, ker je nam lahko živeti tudi brez pogodbe s Srbijo, medtem ko zastane tam vsa trgovina, če se zapre avstrijska meja. Srbija je delala Avstriji zadnji čas toliko skrbi, da jo je bilo treba malo poplačati in to je storila naša vlada s tem, da je odklonila avstrijsko-srbsko trgovsko pogodbo. Naš poslanik v Belgradu, grof Forgač, je namreč izjavil srbski vladi, da se pogodba ne predloži parlamentu zaradi neprijateljskega stališča, ki ga zavzema Srbija nekaj mesecev sem nasproti Avstriji. Nato izraža naša vlada upanje, da bo Srbija poslušala prijateljski svet Rusije in izpremenila svojo politiko v zadevi Bosne in Hercegovine. Ako Srbija sledi temu modremu nasvetu, kateremu so se pridružile tudi druge vevlasti, in hoče gojiti prijateljske odnose z Avstro-Ogrsko, tedaj je Avstro-Ogrska pripravljena pričeti s Srbijo pogajanja o prometnih in trgovskih zadevah.

DOGOVOR Z RUMUNIJO.

Dne 2. t. m. so se na Dunaju vršila posvetovanja o trgovski pogodbi z Rumunijo. Dogovorili so se, da naša država dovoli Rumuniji uvoz zaklane živine in prašičev. Število glav pa bo določeno in sicer manjše, nego je država dovolila Srbiji.

TURKI SO SE POMIRILI.

Avstrijska trgovina na Turškem je začela zopet uspevati. Iz različnih turških pristanišč prihajajo vesti, da z veseljem sprejemajo naše trgovske ladje. V Carigradu so se avstrijski mornarji in turški delavci celo pozdravljali z navdušenimi klici: »Živela Avstrija!« »Živela Turčija!« — Videti je torej, da je Turke tistih 55 milijonov kron, ki jim jih je Avstrija odštela popolnoma pomirilo.

Iverl.

Vsaki dan vesel biti — je nevarno. Vsaki dan žalosten — je težavno. Vsaki dan srečen — je nemogoče. Toda eno poleg drugega se še prenaša.

• • •

Na tisoče načinov se zdravje zgubi, pa le na malo načinov se zopet dobi.

• • •

Pravica je kakor pajčevina, ki muhlo lovi, sršene pa izpusti.

LISTEK.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(Lucij Flav.)

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J.

(Dalje.)

»Kaj, tvoja sestra?« se čudi Tigelin in pase na njej svoje oči; »ni lepo, da tako skrbno skrivaš to krasno cvetko! Glej, kakor nežna golobica! In te krasotice ni bilo med onimi senatorskimi gospinami in dečerami, ki so včeraj pozdravile slavnega Nerona? Imam za take stvari zelo pazljivo oko in bi bil gotovo opazil ta dragoceni biser! Lej, lej, in ti veš, kako cesarju ugaja lepota!«

Lucij premišljuje v upravičeni bojznosti za svojo sestro, ali naj požene takoj na mestu Tigelinu svoj meč skozi prsi, preden podleže obrne cesarjeve oči na Lucilo. Le s težavo prikrije svoj srd in se izkuša znebiti neljubega gosta. Ves Tigelinov trud, kako izprositi od deklice prijazno besedo, je zaman. Še enkrat zagrozi tribun s svojim temnim in škodoželjnim pogledom, nato pa naglih korakov odide.

»Nesramni mešetar in grdun!« se jezi Lucij, ko je odšel prefekt, »rad bi vedel, če je paglavec prisluskoval najinemu pogovoru, ko sem ti očital, da si kristjana!«

»In si tako neprevidno govoril o obiskih častitega Petra!« toži prestrašena sestra.

»Ti presneti lopov! Kako lepa prilika, da te dobi v svoje kremplje! Tudi če ni ničesar slišal, nisi varna tukaj niti trenutka več! Takoj morava stopiti k materi! Treba je hiteti na vso moč, da uidevmo preteči nevarnosti!«

Plemenita in skrbna gospa je takoj pri volji pobegniti z Lucilo na svoje malo posestvo v Sabinskih gorah in hitro zbere potrebno obleko za potovanje.

Ko je nosilnica pripravljena za odhod, reče svojemu sinu: »Lucij, otrok moj, kakor vidiš, ne utegnem veliko govoriti s teboj! Izročam te Bogu in tvojemu dobremu angelu! Samo nekaj imam še na srečo: morda si se čudil, da cel čas nisem s teboj govorila o krščanski veri, dasi ravno ti je dobro znano, kako srčno želim, da bi bil tudi ti deležen te sreče. Spoznala sem, da bi se ti v tako neugodnih razmerah ne mogel okleniti resnice, zato te nisem marala nadlegovati. Zdaj pa, ko se morava ločiti — kdo vé, če se še kdaj vidiva, — te prosim samo to: premisli, kako

hitro mine življenje in kako dolga je večnost! Karkoli dosežeš na zemlji — Bog mi je priča, da ti želim vse najboljše — boš užival samo nekaj kratkih let svojega življenja! Skušaj tako živeti, da boš srečen tudi v večnosti, — saj veš, kaj mislim reči!«

»Gotovo, mamica! Toda čemu zame toliko skrbi in žalosti? Preden zapustim Italijo, vaju obiščem v lepih Sabinskih gorah!«

Nato objame svojo mater in jo posadi v nosilnico poleg Lucile. Že hočejo nosivci oditi, ko pokliče gospa še enkrat svojega sina k sebi, rekoč: »Kako sem mogla tako važno stvar pozabiti?« Potem pa mu pove natihoma, da se Peter, Lin in drugi častiti možje zberejo nocoj v njeni hiši k skupnemu posvetovanju, ker bo cesar, ki se je vrnil z Grškega, ukazal kristjane zdaj še hujše preganjati. Naj ji vendar izkaže ljubeznivost, da pouči Pavlina o najnovejših dogodkih, ali pa naj opozori hiše senatorja Pudencija in Flavija Klementa na pretečo nevarnost, da se ne pripeti preganjancem kaj žalega. Vse to obljubi Lucij odhajajoči materi.

Komaj odide nosilnica, že spozna Lucij, kolika nevarnost lahko nastane za njegovo osebo, ako zasačijo sovražniki krščanskega poglavarja v njegovi lastni hiši. Zato niti ne počaka, da se vrne Pavlin, ampak hiti nemudoma v hišo Pudencijevo. Vrtnariju Karpoforu naroči skrbno čuvati vrata ter mu izroči pisemce, namenjeno Pavlinu, kjer mu v kratkih besedah opiše ves položaj in svetuje najstrožjo previdnost.

Dolgo mora Lucij čakati v veži Pudencijeve hiše. Vsem se zdi nevarna in jako sumljiva oseba, ker so ga nedavno videli v družbi cesarja, Tigelina in drugih zagriženih sovražnikov krščanstva. Ko pa jame poizvedovati celo po Petru, mu nihče več ne zaupa. Slednjič pride Pudencij. Kako se prestraši senator, ko čuje za kristjane tako žalostne novice. Takoj pošlje na vse strani svoje služabnike, da opozorijo rimske kristjane na pretečo nevarnost, sam pa se odpravi k Flaviju Klementu, da obvesti o tem Lina in druge kristjane, ki se zbirajo v njegovi hiši.

Temne slutnje navdajajo Lucija, ko odhaja na svoj dom. Kroginkrog vlada neprodorna noč. Le tuintam pogleda lunin srp izpod črnih oblakov, ki se vlačijo kakor grozeče pošasti po nebesnem svodu. Na Apijski cesti sreča mnogo vozov in nosilnic, katere spremlja tolpa sužnjevi z velikanskimi bakljami. Zdajci dospe Lucij

v obližje svoje hiše in pozorno posluša. Povsod grobna tišina. Skozi nobeno okno ne more opaziti svetiobnega žarka. Toda kaj je to? Vrtna vrata so samo narahlo priprta, dasi je ukazal Karpoforu, naj jih skrbno zapira. Stvar se mu zdi sumljiva. No, sicer je pa stari Karpofor nekoliko pozabljiv.

Še nekaj trenutkov posluša tribun z vso napetostjo, nato stopi na vrt in hoče zapreti vrata za seboj. Tu ga bliskoma zagradi železna roka, nekdo pa mu v istem hipu porine v usta robec, tako da ne more izustiti glasu in mu pohaja sapa. Krčevito se bori z napadalcema, še enkrat napne vse svoje moči, da se otrese njunih nasilnih rok, toda zaman. Oba morata biti izurjena napadalca, ki znata dobro rabiti moč svojih pesti.

»Tako,« pripomni eden izmed njiju, »tudi ta je zdaj na varnem! Le dobro pazi, tovariš, ujameva jih še več! In za vsakega deset sester!«

»Da, če le ne bi bil ušel zaradi tvoje nerodnosti oni mladi ljud!« odgovori drugi, »ta nama lahko spravi vse ptiče iz kletke!«

Biriča peljeta tribuna v sobo, ki je najbolj oddaljena od ceste. Ondi najde Karpofora in vse druge služabnike zvezane in zastražene. En sam pogled — in Lucij takoj spozna starčka, ki ga je nazivala njegova mati Petra. Tu stoji zdaj ukovan v težko železje in pozdravlja tribuna s ladjkim smehljajem. Vidi se mu, da ceni svoje verige bolj kakor vse zaklade sveta. Zdajci se obrne Tigelin, ki je dose-daj brskal po nekem predalu, proti tribunu ter se mu zlobno zareži. Vendar pa mu veli vzeti iz ust robec in tribun takoj vpraša, odkod ima pravico samovoljno udirati v njegovo hišo in tako zahrbtno napadati njega in njegove služabnike.

»To je zapoved božanskega cesarja! Lahko trdim, da je Neron popolnoma upravičeno razjarjen, če je njegov gost zaščitnik kristjanov ali celo skrivni pristaš te brezbožne drhali! Da sta tvoja mati in sestra kristjani, je dokazala hišna preiskava! Povedati nam moraš, kje najdemo ti dve zviti ptički! Vrhutega govori to pisemce, katero si izročil vrtnariju, da si nameraval zaklete sovražnike bogov in cesarja odtegniti kazni pravice. No, odkrito povedano, najlepši plen nocojšnjega lova je oni-le starček, na katerega sino prežali že dolgo časa. Da ne ostane to zate brez zanimivih posledic, se boš lahko kmalu prepričal!«

(Dalje prihodnjič.)

Razgled po domovini.

DANAŠNJA ŠTEVILKA »DOMOLJUBA« ima prilogo »DRUŠTVENIK«. Naročnike opozarjamo, da je priloga tiskana na dveh listih, ki naj jih vsak potegne iz glavnega lista in skupaj zloži. Sicer je pa na vrhu vsakega lista razvidno, kam spada, ali v glavni list ali v prilogo.

Kandidatura gospoda Bogomira Perhavca, posestnika in gostilničarja v Vipavi, je bila v nedeljo na shodu zaupnikov

v Vipavi soglasno sprejeta. Volitev se vrši dne 3. aprila t. l.

O velikanskih snežnih zametih se poroča od vseh krajev. Železniški promet je bil ustavljen na progah od Jesenic dalje proti Trbižu in Beljaku. — Posebno mnogo škode je napravil sneg po Koroškem. Od tam se piše: V ponedeljek zvečer, 1. marca je v bližini Žabnice sneženi plaz zadel tovorni vlak št. 970. Več

voz je skočilo s tira. Vlak ni mogel naprej. Ko so drugi dan odkidavali sneg, je pridrivil drugi snežni plaz, vsled česar je zopet par voz skočilo s tira. Tudi par osebnih vlakov je obtičalo v snegu. V Ziljski dolini je bil vsled visokega snega ustavljen vsak promet. Pri Pontafiju je zasul sneg neko pomožno lokomotivo in 8 delavcev, sedem delavcev so rešili, eden je mrtev. — Drugo poročilo s Koro-

škega pravi, da je poštno ravnateljstvo odredilo, naj se s sankami pride v vsled silnega snega od prometa ločene kraje. Vojaska oblast je dala na pomoč skipatruje. Med Zabnico in Ukvami je sneg visok 21 metra. Med tema dvema postajama je zopet zagrmelo sedem novih snežnih plazov. 2000 civilistov in 600 vojakov odkidava sneg. — O veliki nesreči poročajo z Dovjega na Gorenjskem. Tu je sneg zasul tri osebe družine delavca Janežič, v torek zjutraj ob dveh, v drvarski koči, četrť ure daleč od postaje pod hribov na desnem bregu Save. Mož Janežič se je čez več ur s trudom izkopal iz snega in klicel na pomoč; bil je poškodovan, da je kri pljuval. Prinesli so ga v Zupanovo gostilno pri postaji, kjer je bil previden. Rekel je, da sta žena in sin mrtva pod snegom, ker se nista nič oglašila. Ko so šli pa možje pod vodstvom lovca Rabič jih iskat, so izkopal ženo mrtvo, ležečo na ustih, sina Lorenca pa še živega, nepoškodovanega. — Tudi od drugod prihajajo poročila o mnogih nesrečah.

Pomožna akcija. »Gospodarska zveza« nam javlja, da so jo dobavitelji sena iz vseh krajev, kot iz Italije, Nemčije in Nizozemske obvestili, da je vsled slabega vremena, ki traja že skoraj 14 dni, nemogoča odpošiljatev sena iz oddaljenih postaj, in ravnotako je tudi nakladanje sena na Kranjskem vsled visokega snega popolnoma onemogočeno. Dohava sena se bodo torej iz tega vzroka za nekaj časa zakasnila, kar blagovolijo interesentje na znanje vzeti.

Gospodinjstva žola na Vrhniki. V gospodinjstvo žola na Vrhniki se je sprejelo 51 učenk, večje število se jih ni moglo vsled pomanjkanja prostorov sprejeti. Pač dokaz, kako trepane naša knjetska dekleta po izobrazbi in kako potrebne so takim žole.

Cipkarska žola na Trati je od c. kr. ministarstva potrjena ter prične delovati koncem tega leta. Žola je ustanovljena v gmotni napredk občine. Upati je, da se bodo ublažila sčasoma tudi srca tistih občanov, katerim zdaj ta žola ni po volji.

Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« je imelo minoli teden občni zbor. Za predsednika je bil izvoljen deželni odbornik dr. Pegan. Društvo se je začelo lepo razvijati, odkar se je preselil v Ljubljano pevovodja g. Anton Svetek. V društvu se podučuje v petju že skoraj 50 fantov in še vedno se oglašajo novi. Obstojta pa tudi ženski zbor, ki šteje do 30 pevk. Vsak četrtek zvečer se vrši žola v moškem zbornem petju. Opozorjamo Ljubljance, ki imajo veselje do petja na to vrlo lepo se razvijajoče društvo, ki ima svoje prostore v »Unionu«.

Ij Poskušena samoumora v Ljubljani. Pretekli teden se je v svojem stanovanju na Dunajski cesti št. 6 v samomorilnem namenu ustrelil samski strojni ključavničarski pomočnik Fr. Cankar, rojen 1891. leta v Pulju in pristojen na Vrhniko. Zadel se je v desno stran prsi, a je ostal še pri življenju. Na lice mesta došli zdravnik g. dr. Demeter Bleiweis vitez Trsteniški ga je za silo obvezal in odredil, da so ga z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico. — Zaradi bede si je hotel življe-

nje končati bivši rudar Hiršberger Alojzij, star 39 let. Z britvijo si je prerezal vrat. Sedaj se nahaja v tukajšnji bolnišnici.

Volitve v predstojništvo delavske zavarovalnice zoper nezgode v Trstu se vrše dne 31. marca 1909, in sicer iz delavske skupine VI. kategorije. Voliti je enega člana in enega namestnika. Slovenska kandidata sta: Anton Jeriha, delavec pri Devici Mariji v Polju, za člana; Fran Gomišček, poslovodja v Solkanu, za namestnika. Treba napeti vse sile, da prodremo zopet v tej skupini in s tem damo najboljši odgovor na ukrep, s katerim se je razveljavila izvolitev naših dveh, decembra meseca izvoljenih kandidatov. To pot volijo samo delojemalci! Glasovnice so gospodarji zavarovanih podjetij že prejeli. V ta namen, da se volitve izvrše zadovoljivo in koristno za naše gospodarske interese, se je dogovorilo skupno postopanje. Obratni se zategadelj do naših interesentov s prošnjo, da blagovolijo čimprej doposlati prejete glasovnice na naslov: Josip Lenarčič, zbornični predsednik v Ljubljani. Glasovnice mora podpisati gospodar in pa en delavec ali uradnik dotičnega podjetja — Za skupni odbor za deželo Kranjsko: Josip Lenarčič, zbornični predsednik, dr. Janez Krek, državni poslanec.

Pojasnila za volitev v tržaško zavarovalnico proti nezgodam. Oni interesentje, ki so za volilno pravico v tržaško zavarovalnico proti nezgodam v dvoimni dobi pojasnila pri g. dr. Windischerju v trgovski zbornici.

Stari liberalci štajerski so imeli zapni shod v Ptulju 7. t. m. Glavni voditelji tega shoda in te stranke so dr. Ploj, dr. Rosina in uskok »Kmečke stranke« Zemljič. Somišljeniki »Kmečke zveze« se pač ne bodo udeležili na vado, katero jim nastavlja uskok dr. Ploj, ki je zapustil »Kmečko zvezo«, ki ga je poslala na Dunaj in ušel v liberalni klub, da sedi poleg ljubljanskega župana Hribarja, ki je najstrastnejši liberalec.

Ljubljanski podžupan dr. Karol Bleiweis vitez pl. Trsteniški je odstopil kot podžupan. Deloval je v občinskem odboru celih 34 let. Občinski svet mu je izrekel zahvalo.

Več knjižnic po deželi namerava ustanoviti S. K. S. Z. za Koroško. V »Miru« objavlja daljši oklic. Kdor ima primernega čtiva za mladino ali pa tudi za odrasle, naj blagovoli jih poslati S. K. S. Z. Z veseljem se sprejemajo i denarni prispevki. Šol nimamo, naj nam jih nadomestijo knjige. Na ta način povzdignemo naš narod na Koroškem lahko, da bo veselje. Zato pa pomagajte nam!

Socialni tečaj v Braslovčah je nad vse pričakovanje krasno uspel. Prvi dan je bilo do 300 udeležencev, drugi dan kljub temu, da je bilo slabo vreme in sneg nad kolena, kar je oddaljene oviralo, da niso mogli priti, do 200.

Hinavščina liberalcev. Še nikdar niso kazali naši kranjski liberalci take hinavščine, kakor so jo začeli zadnji čas. S to hinavščino upajo dobiti nekaj ljudstva zase. Prepričani smo, da delajo račun brez krčmarja. Šli so na shode po deželi. Tam

so se trkali na grešna prsa in se hvallili liki svetopisemski farizeji, kako dobri in vneti katoličani da so. Zlasti je s tem »farbat« v Litji mladi doktorček Žerjav svoje backe, ki so ga zvesto poslušali in mu morda tudi verjeli. Pri nas velja za vesnega katoličana tisti, ki izpolnjuje verske dolžnosti, ki gre ob nedeljah in praznikih k sv. maši in prejema sv. zakramente. Tisti, ki so poslušali liberalne govornike Tavčarja, Oražna, Švigeljna, Žerjava in Hribarja, naj bi bili ponižno vprašali tiste gospode, ki so baje tako dobri kristjani, kdaj so zadnjič videli cerkev od zno. Kdaj so bili zadnjič pri obhajalni mazi. Vprašali bi naj jih bili, če so se udeležili tisto nedeljo, ko so prišli na shode ljudi »farbat« pri sv. maši. Liberalci bi bili morali to zanikati, kolikor poznamo imenovane gospode. Vsi ti govorniki imajo na programu ločitev cerkve od države, vsi ti se potegajo za brezversko svobodno shod in za razporoko. To jim lahko poveste v obraz, kadar bodo še prišli prodajat liberalno maslo. Ravno zato, ker pove naš list ljudem resnico, ga ne marajo liberalci in povsod nastopajo proti njemu. To je pa za nas najboljši dokaz, da smo na praven potu, na katerem hočemo vstrajati tudi v bodoče v blagor našega dobrega ljudstva, katerega si hočejo liberalci z lažjo in zvižajočo osvojit, a se jim ne bo posrečilo.

Duhovske spremembe v lavantiški škofiji. Prestavljeni so č. g. kaplan: Anton Kovačič iz Smartnega v Rožni dolini v Zibiko; Simon Šimonc iz Zibike na Sledkogoro. — Župnijski Sv. Antona na Pohorju je dobil č. g. Jože Panč, kapelan v Vuzenici. — Č. g. Josip Musi, kapelan v Smartnem na Paki. Je obolel za pljučnico in rdečico. — V Iki se zdravil solčavski župnik g. Miloš Šmid in hajdinski župnik g. Janez Toman. — Inštalacija č. g. dr. F. Kruljca v Laškem se je izvršila v ponedeljek, dne 1. marca. Inštaliral ga je ml. g. kanonik Moravec. — Isti dan je č. g. dekan braslovški, Jakob Hrabernik, inštaliral č. g. Gričnika za župnika na Paki. Za stolnega kanonika je imenoval cesar veleč. g. Jakoba Kavčiča, profesorja na mariborski gimnaziji.

Mladeniški sestanek v Mariboru. Na praznik Oznanenja D. M., dne 25. marca se bo vršilo v Mariboru zborovanje mladeniških zvez. Namen istega bo, narediti natančen načrt za naše poletno delovanje in sploh za razvitje naše mladinske organizacije. Ker bo sestanek zelo velike važnosti, posebno za naše mladeniške zveze, že danes opozorjamo na njega. Vsaka mladeniška zveza in bralno društvo naj pošlje na njega svoje odposlance. Odposlanec pa naj pošlje tudi tiste župnije, ki se nimajo bralnih društev in mladeniških zvez. Naš namen je, mladeniško organizacijo razširiti v vseh župnijah lepe Sp. Štajerske. Zato nam bodo mladenci iz župnij, kjer še nimajo društev, posebno dobro došli. K temu sestanku ima pristop vsak prijatelj našega mladeniškega gibanja Mladenci, agitirajte, vsak v svoji okolici, da bo udeležba iz vsakega kraja mnogoštevilna. Na svidenje! Na zdar!

Koroška S. K. S. Z. napravi na Brnci pri Beljaku dvadnevni socialni tečaj. Vršil se »Pri Pogliču« dne 15. in 16. sušca t. l.

Prijave za udeležbo sprejema tamošnji župnik g. Fr. Katnik.

Iz Trsta. Zadnja nedelja, dne 28. febr. je zopet pokazala, kako pridno se giblje v tržaški okolici. Pri sv. Križu smo imeli dopoldne občni zbor svoje posojilnice, ki se more po petmesečnem delu izkazati že z lepimi uspehi. Članov ima nad 70. — Popoldne se je pa ustanovila gospodarska zadruga; poslanec Gorup je v lepem govoru pojasnil gospodarske težnje kmetijskega kmeta. Pri obeh shodih je govoril tudi dr. Krek. — Zvečer je bil sestanek v Marijinem domu. Mnogobrojno zbranih članicam je predaval dr. Krek o pomenu nameravanega socialnega zavarovanja za slažkinje. — Volitve v tržaški mestni zbor se vrše od 13. do 30. junija. Udeležbe se jih Slovenci ne samo v okolici temuč tudi v mestu. Imeli so že zaupni shod, ki ga je sklicalo društvo »Edinost«.

Ljubljanska krščanskosocialna zveza je imela v torek, 2. marca, izborno občinsko predavanje s skioptičnimi slikami. Predaval je dr. Rožič o Bosni in Hercegovini. Navzočih je bilo v veliki dvorani »Uniona« do 3000 oseb. — Zadnji torek je imel prezanimivo predavanje zdravnik dr. Rohida tudi pri mnogobrojni udeležbi.

Požar v Ljubljani. V nedeljo, dne 28. februarja je gorelo v hiši barona Šveгла. Ogenj je nastal v podstrešju. Požarni brambci se je posrečilo omejiti požar. Zgorelo je mnogo pohištva, shranjenega v podstrešju.

V Pulju so imeli tudi sneg in občuten mraz.

Slovenski kandidatje za koroški deželni zbor. V kmetijski skupini: 1. Velikovec-Dobrlaves; Grebinjski župan g. Florijan Ellersdorfer, posestnik v Ravžu. 2. Pliberk-Zelezna Kapla; Državni poslanec gospod Franc Grafenauer, posestnik na Brdi pri Št. Mohoru, eventuelni kandidat g. msg. Valentin Podgorc, tajnik družbe sv. Mohorja v Celovcu. 3. Beljak-Št. Patrjan-Rožek; g. Janez Vošprnik, posestnik v Zgornjih Jezercih pri Vrbi. 4. Trbiž-Podkloster; g. Jožef Škrbina, po domače Kazin, posestnik in živinozdravnik v Hudih Dolih pri Vratah. V splošni skupini: 5. Celovec, Velikovec, Dobrlaves, Plibrk, Zelezna Kapla; državni poslanec g. dr. Grafenauer, posestnik na Brdi pri Št. Mohoru. — Ako bodo storili vsi volivci svojo dolžnost, bomo Slovenci brezdvomno napredovali.

Štodi S. L. S. so bili zadnji čas v Šmartnem pod Šmarno goro. Tu so govorili dr. Šusteršič, Povše in deželni poslanec Dimnik. Na predlog župnika Lesarja, nadučitelja Lavtičarja in župana Teršana se je izrekla zahvala poslancem S. L. S. — V Podbrezju so govorili na shodu poslanci Jarc, Piber in Demšar. — V Stranjah pri Kamniku je imel shod dekan in poslanec Lavrenčič. — Dr. Žitnik je imel shode v Št. Petru, v Šmilhelu in Košani.

V Postojni je umrl trgovec in posestnik g. Anton Ditrich. Ker je bil pokojni svetnik trgovske in obrtne zbornice kranjske, pride mesto njega v zbornico član S. L. S.

Stranka štajerskih slovenskih liberalcev se je pri občinskih volitvah pri sv. Petru pod Sv. Gorami zvezala z nemško-

tarji proti katoliškim slovenskim kmetom in s tem zmagala. To postopanje je naravnost skandalozno. Kadar se gre proti katoličanom, tedaj je liberallec pripravljen zvezati se menda tudi s samim peklenščekom.

Poziv podružnicam in županstvom glede cepljenja prašičev proti rdečici. — Kužna bolezen rdečica pri prašičih se je silno razširila in povzročila našim gospodarjem ogromno škodo. V preteklem letu so bile na Kranjskem občine, kjer je po več sto prašičev poginilo za to kugo. Edino zanesljivo sredstvo proti kužni boleznirdečici pri prašičih je cepljenje živali z varnostnim cepivom. Podpisani glavni odbor je v svoji seji dne 28. decembra 1907. sklenil to cepljenje uvesti in organizirati. Leta 1908. se je na Kranjskem cepilo nad 6000 prašičev, in jih je od njih le kakih 20 pozneje zbolelo in 10 poginilo; vendar je c. kr. kmetijsko ministrstvo nastalo škodo vsled posredovanja kmetijske družbe popolnoma povrnilo. Zvršitev cepljenja bo tudi v letu 1909. posredovala. Upati je, da se od strani države in dežele dobe znatne podpore, da se bo cepljenje moglo kolikor mogoče ceno zvršiti. S cepljenjem prašičev se bo pričelo že meseca aprila, in da bo mogoče vse potrebno pravočasno ukreniti in napraviti, se podružnice pozivajo, da nemudoma naznanijo, če žele za svoj okoliš skrbeti za varnostno cepljenje proti rdečici pri prašičih in koliko prašičev, v katerih vaseh in pri katerih posestnikih bo približno treba cepiti. Pripomni se, da se naročila za cepljenje lahko priglajajo pri c. kr. okrajnem živinozdravniku dotičnega okraja, kakor tudi pri deželnih živinozdravnikih v Metliki, Vipavi in Škofiji Loki. Ker se pa v nekaterih krajih posebno v državni službi stojičih okrajnih živinozdravnikih zaradi preobilnega posla ne morejo s cepljenjem baviti, bo za dotične okraje c. kr. kmetijska družba posredovala, da se cepljenje po drugih živinozdravnikih zvrši. Tudi občinska predstojništva in posamezniki, ki skrbje za blagor kmetovalcev, se morejo obrniti z enako željo na podpisani glavni odbor, vendar v slučaju obilnih priglasov pridejo najprej na vrsto podružnice, oziroma družbeni udje. Priglasje je poslati na podpisani odbor, ki daje vsa tozadevna pojasnila in poskrbi za zvršitev cepitve. — Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Sv. Ivan pri Trstu. Naše društvo žaluje vsled smrti dveh članov. V četrtek, 25. februarja je umrl podporni ud našega društva g. Jožef Sušmelj v visoki starosti 81. let. Pokojni je bil zvest pristaš katoliških načel. Ni bilo prireditve, da ne bi bil pokojnik zraven. Upamo, da uživa nad nami zaželjeni pokoj. — Druga smrt. Dne 27. februarja je preminul član izobraževalnega društva v nežni mladosti 15 let Henrik Korent. Ogromna udeležba je pričala, kako je bil priljubljen pri društvu. Cerkveni govor je imel društveni predsednik g. Anton Čok. Naše društvo je izgubilo s tem enega najpridnejših članov. Upamo, da se njegove želje, da bi društvo napredovalo, uresničijo. — Bog jima daj večni mir in pokoj in večna luč naj jima svetli!

Na nesramne napade na duhovščino v krinko liberalizma se skrivajočega socialno-demokratskega agitatorja v c. kr. vojaški smodnišnici v Kamniku, Blaža Logarja, reagirati, bi bilo poniževalno. Pribijemo le, da vest iz Stranj in Tuhinja ni prišla od duhovske strani, ampak od volivcev trgovske zbornice samih, ki jo brezdvomno docela vzdržujejo.

Zabvala. Posestnik Jakob Zadnik s Perovega se zahvaljuje posojilnici v Sodražici, ki mu je podarila 100 K vsled nesreče, ki mu jo je povzročil požar in jo toplotno docela vzdržujejo.

Gg. dopisnike zopet prosimo, naj opuščajo osebne napade. Večkrat se namreč pokaže, da so taki napadi neopravičeni. Odgovornost mora nositi pa uredništvo. Nekaj takih dopisov smo tudi to pot vrgli v koš.

Umrli je v Ljubljani pretečeni petek gospod Karol Pintar, mestni civilni stražnik. Okoličanom ljubljanskim, ki prodajajo živila na trgu, kakor tudi drugim prodajalkam ljubljanskega trga, je ime Pintarjevo predobro znano. Vse se ga je balo. Vpil je nad ljudmi tako, da ga je bilo slišati daleč naokoli. Večkrat se je jezil nad »Domoljubom«, ki ga je sem in tja pogrjal in mu svetoval, naj ravna dostojaje s prodajalkami. Naj počiva v miru!

Novomeški porotniki so oprostili gradaškega župana Mazeleta, kateremu se je očitalo, da je pridržal kot poštar neko važno brzojavko, katero bi moral oddati, in s tem povzročil škodo baronu Apfaltrernu pri prodaji Krupeve grajščine. Poštni ekspeditorici gđ. Berlanovi, ki je to videla, niso dali prisege. Zadnja beseda še ni izgovorjena. Državni pravdnik in odvjetnik tožiteljev sta se pritožila proti oprostitvi.

V Novem mestu je umrla mati mil. g. prošta gospa Elizabeta Elbert. Pokopali so jo ob veliki udeležbi občinstva pretekli ponedeljek. Naj počiva v miru!

Na Jesenicah so se združili liberalni Sokoli s socialnimi demokrati, ker si upajo združeni priboriti tretji razred pri morebitnih občinskih volitvah. Brezverci so se srečno našli.

Smrtna kosa. Umrli je 1. t. m. č. g. Iv. Kraljič, župnik v Kozjaku v Istri. Svetila mu večna luč!

V Trstu še vedno traja štrajk voznikov. Okoličanski vozniki imajo vsled te stavke občutno škodo. Liberalno vodstvo društva »Edinost« in pa dr. Mandič bi morali vse storiti, da se zopet povrnejo redne razmere. Ali bo dr. Mandič, ki hoče povsod uživati čast predsednika, poplačal vso škodo, ki jo trpe ubogi vozniki v sedanjem času, ko trka huda zima na vrata? Ni prav brez vseh priprav in gmotnih pripomočkov vprizoriti štrajk brez upa na pošteno zmago.

Salezijanci so začeli graditi v Trstu novo cerkev. Imela bo obliko križa.

V Pliskovcih na Krasu so pri občinskih volitvah propadli liberalci in njihov župan. Tudi na Krasu se je pričelo daniti.

Predrzna nesramnost. V Nabrežini so na pustni torek socialisti in svobodomislici na podel način zasramovali sv. očeta papeža. Napravili so spreved šem. Enega so oblekli v papeževo mašno ob-

Ileko, mu dali železno verigo okoli vratu, ter ga posadili na »skalir«, v kojega sta bila vprežena dva para volov. Dotičnik je držal v eni roki knjigo, z drugo pa je delal znamenja, kakor da bi blagoslovljal. Pred tem vozom sta bili dve šemi na konjih, zadaj na vozei pa godci in druge šeme. Tako napravljeni so naredili obhod po vasi in na postajo. Zares! globoko v podlost in posirovelost so se pogreznili ravno tisti, ki se toliko ponašajo s svojo omiko in svobodoljubjem. Najbolj žalostno pa je to, da poklicani činitelji kaj takega niso zabranili. Tako delajo socialni demokratje za »delavstvo«.

Novo slovensko katoliško izobraževalno društvo se je ustanovilo minolo nedeljo v Vavti vasi na Dolenjskem. Na ustanovnem shodu, katerega se je udeležil tudi deželni poslanec Dular je govoril g. stolni vikar L. Smolnikar.

Krščansko-socialni delavski politični shod priredi v nedeljo dne 14. t. m., ob 3. popoldne v »Družbenem domu« na Savi pri Jesenicah slovenska krščansko-socialna delavska politična organizacija. Na shodu poročata deželna odbornika prof. E. Jare in dr. Pegan.

Kupujte dobro berilo! V predzadnji številki »Domoljuba« smo navedli kratek odstavek iz posebno lepe zgodovinske povesti »Zadnja kmečka vojska«. Ker se dobi ta za nas Slovence posebno zanimiva obširna povest ravnokar po skrajno nizki ceni 1 K in je popraševanje po tej knjigi še vedno živahno, naznanjamo, da smo podaljšali obrok za naročevanje te knjige po znižani ceni do konca meseca majnika. Ustaviti pa moramo z današnjim dnem oddajanje povesti »Pasjeglavci« za znižano ceno 1 K, ker nam je ta knjiga pošla. — Kdor torej naroči in plača knjigo »Zadnja kmečka vojska« pred koncem meseca majnika, jo dobi za znižano ceno 1 K, vezano 2 K. — Kdor bo naročil povest, mu jo bomo poslali pod križnim zavitkom in prideljali poštno-hranilnično položnico, po kateri pošlje nato znesek 1 krono in mu ne bodo narasli nobeni drugi stroški. — Ker smo navedli v predzadnji številki »Domoljuba« kratek odstavek iz te znamenite povesti, podamo danes našim bralcem še nekaj kratkih pojasnil, da bodo čitali to za zgodovino slovenskega kmeta znamenito knjigo s tem večjim zanimanjem. Kmečki kralj Matija Gubec, katerega je kronala gospoda, ko je zadržala kmečki upor, pred cerkvijo sv. Marka v Zagrebu v razbeljeno železno krono in se še dandanes poznajo v tleh sledovi, kjer je stal razbeljeni prestol kmečkega kralja, je bil le duševni vodja kmečke vstaje, ne pa vrhovni poveljnik upornih kmetov. Kakor nam opisuje naša povest, je bil junaški kmet Elija Gregovič doma iz Kranjskega, od upornikov jednoglasno izvoljen za vrhovnega poveljnika in velikega vojskovodjo te vstaje. Ta plemeniti mož, ki ima v naši povesti veliko vlogo, je bil po ničvrednem kmetu, kateri je prejel za Elijevo glavo Judežovo plačilo, izdan in naposled, ker je cesar sam prepovedal hujše muke, v Zagrebu obglavljen. Kmet se je dvignil in padel, dvignil se je kakor človek, padel

kot junak, in moral je pasti, ker se je dvignila proti njemu vojska in plemstvo celega cesarstva. Veliko je bilo gosposko razsajanje, strašna gosposka osveta. V Ljubljani, v Celju, v Zagrebu so bile napolnjene ječe s kmeti. V Ljubljani, Celju in Zagrebu je obsojala človeška besnost pod krinko svete pravice kmete. — To se nam je zdelo potrebno omeniti, da bo že začetek povesti vsakdo lažje umel. Kakor hitro pa bo kdo prečital prvih 10 strani, ga bo povest sama tako nase navezala, da je ne bo mogel zlepa odložiti. Kupujte torej koristno in zanimivo berilo po tako nizki ceni, kakor je »Zadnja kmečka vojska«. — Povest se naroča pri »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Gorenjske novice.

Iz ljubljanske okolice.

Štepanja vas. Zadnjič ste pisali o vodovodu za Štepanjo vas in Hrušico. Meni se zdi, da je treba to reč dobro premisliti predno začnemo. Najprej to-le: Ali je studenec, ki ga mislimo porabiti, res dosti močan? Ali ne bo treba kopati daleč v hrib? Drugo vprašanje je: Ali bodo hoteli gospodarji zavreči vodnjake, katere imajo pri vsaki hiši in ki so povzročili precej stroškov? Poleg teh vprašanj je treba imeti pred očmi, da potrebujejo vodovod v Hrušici le posestniki ob veliki cesti, ker posestniki pod hribom že imajo dobre studence. Da se pa ne prehitimo, moramo pred vsem na to misliti, da je letos izvanredno suho leto, kakršnega že dolgo ni bilo, in da letos po vseh krajih tožijo zaradi pomanjkanja vode. Ko zopet pride dež, najbrž tudi pri nas ne bomo več tarnali zavoljo vode, kakor že prej nismo. Predno bi se zares začelo, je še to treba prevdariti, ali bi ne kazalo vzeti raje studenec v Hrušici, kakor v Štepanji vasi. Da bomo na jasnem, kaj in kako, je najboljšo vzeti inženirja, da nam izmeri in naredi proračun in pove svoje opazke. Potem bomo vedeli, ali se naj oprinemo ali vse pustimo pri miru. Tudi bi se na ta način naredil konec nepotrebnemu govorjenju in zabavljanju in morda tudi medsebojnemu sovraštvu.

Posavje. Ni še dolgo, kar ste pisali, kako se je naš poslanec Dimnik potegnil za mlekarice. Danes že lahko poročamo, kaj je dosegel. Mleka ne zlivajo več po tleh, tudi preiskujejo ga drugače oni imenitni ribiči in ribnikarji, kakor prej. Rotovski možje sami priznavajo sedaj, da so napačno delali. Neki ženski so mleko plačali, ker so ga zavrgli. — Čast našemu poslancu!

Iz raznih krajov Gorenjske.

g Iz Preddvora. Odkar smo dobili v Preddvor novega organista g. Fr. Trefalta, se je v Preddvoru marsikaj izpremenilo bodisi v cerkvi, bodisi v izobraževalnem društvu. V cerkvi vodi jako dobro petje in drugo je vse v redu. Njemu se

imamo Preddvorci zahvaliti, da je izobraževalno društvo letos že tri igre priredilo. Tako so na pustno nedeljo igrali fantje »Krcmar pri zvitem rogu« in pa saloigro »Beraški godci«. Obe igri sta se jako dobro obnesli, posebno pa »Beraški godci«, kateri so ljudem mnogo smeha povzročili. Le tako naprej, pošteni preddvorski fantje, vi se lepo učite, a g. organist naj vas podučuje, za kar mu bodemo zelo hvaležni.

g Bohinjska Srednja vas. V nedeljo, 28 februarja, sta se vršila v »Zadruge« dva občna zbora: 14. redni občni zbor »Hranilnice in posojilnice« in 10. redni občni zbor »Kmetijskega društva«. Računski zaključek obeh društev je zelo ugoden, »Hranilnica« izkazuje za l. 1908 prometa 536.577 K 11 v — nad pol milijona kron. Posojil se je izplačalo za 43.260 K 18 v, vložilo se je 151657 K 94 v. Rezervni fond znaša 14.745 K 96 v. Prirastlo mu je leta 1908 dobička 993 K 84 v. Napredek je torej lep. Isto velja tudi o »Kmetijskem društvu«. Še tu nekaj števil! Zadržnikov je bilo koncem 1908 že 390 z deleži v znesku 6522 K 3 v. Prometa je bilo 422.595 K 34 v. Čisti dobiček znaša 1693 K 4 v. Rezervni zaklad znaša 7258 K 62 v. Blago in inventar sta vredna 41.413 K 89 v. Seveda znašajo še precej terjatve na blagu pri zadržnikih, ker — žalbog, redno blaga ne plačujejo, a kljub temu je stanje »Kmetijskega društva« toliko ugodno po letošnjih računih, da je vsak strah, da bi propadlo, za enkrat neutemeljen in nepotreben. Tisti, ki čez društvo zabavljajo in izkušajo s tem izpodkopati pri ljudeh zaupanje vanj, so ali zlobni ali pa o društveni upravi in računskem zaključku čisto nič ne razumejo. Kdor zna trezno misliti, mora priznati, da ste delali obe društvi doslej edinole v blagor ljudstva in edino ta namen imata tudi v bodoče pred očmi. Osebnosti koristi ali dobička ne išči in ne sme iskati pri njih nihče! — Snega je padlo nad poldrugi meter. Snežilo je skoraj neprenehoma od 25. svečana do 3. t. m. Nekaj časa je bil seveda ustavljen ves promet, tudi pošta ni mogla z Bištrice do nas. Zdaj nastopa južno vreme. — **Prihodnjo nedeljo popoldne**, 14. t. m., pride k nam poslanec g. župnik Piber poročat o sedanjem političnem in gospodarskem položaju. Možje in fantje — vsi na shod v dvorano!

g Koprivnik v Bohinju. Sneg in vedno le sneg dan za dnem. Že skoro nad dva metra ga imamo, pa še vedno siplje izpod neba. Vsa pota so zametena, z živino ne more nihče nikamor. Začelo je primanjkovati krme, do katere ne more sedaj nihče. Tudi v dolino vodi samo steza, pa še ta slaba. Poštni sel je prišel cel teden samo enkrat. Kar pa je najhujše, vode primanjkuje. Za vso vas, ki ima precej ljudi in živine, je samo še en sam vodnjak pa studenec v Jesenih. — Ustanovili smo poudružnico »Kmetijske družbe«, ki šteje do 30 članov. — »Domoljubov« prilhaja k nam 43 in 15 »Bogoljubov«. — Marijina družba tudi napreduje. Na novo je vstopilo na svečnico deset deklet in osem mladeničev. — Napraviti nameravamo za cerkev novo nebo. V ta namen sta na kva-

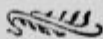
terno sredo pobirala doneske po Koprivniku mož Janez Stare pri gospodarjih in Jože Korošec med mladeniči za novo »alelujo«. Prvi je nabral 165 K 50 vin., drugi pa 32 K 70 vin. Dobro so se postavili koprivniški možje in fantje, upamo pa tudi, da gorjuški gotovo ne zaostanejo. — Tretji red pa si je kupil lepo in veliko podobo sv. Frančiška, ki je v delu. — Vidite, da tudi mi v gorah nismo zadnji.

g Peče. Poskrbite slavna županstva in občinski odborniki, da se že enkrat prične resno misliti na izpeljavo ceste, ki drži od Moravč proti Vahitemberg, Kosezam, Pečam, Kanderšam in Viderg. Tu so silno stmi klanci, da ni moč po njih varno voziti. To ne škoduje samo voznikom, temveč tudi kmečki okolici. V bližini v Trojanah so bogati zakladi rudnine. Tam se nahaja dosti antimona, v Zagorju ob Savi je obilo premoga. Ko se bode industrija razširila, se bodo lažje kmečki pridelki prodajali. Seveda zdaj ni moč po teh strašnih klancih brez skrbi voziti. Gotovo se bode kdo spodtikal, da bodo stroški, a ne ustrašimo se, saj bomo lahko okoličani pri tem mnogo zaslužili. Potem bodo stroški obilo povrnjeni. Slavno občinstvo naj ne pozabi tega nasveta uvaževati. Pomagal nam bo naš vrli poslanec S. L. S., ki se bode gotovo z veseljem zavzel za koristi naš kmetov.

iz Podbrezj. V nedeljo 28. t. m. smo imeli pri nas jako lep političen shod. Kljub velikemu snegu se je zbralo na Pavlinovem podu do 300 mož (veliko njih iz Kovorja, nekaj tudi iz Nakla). Drž. poslanec Demšar je poročal o državnem zboru in nemal gospodarje, da bi se pri nas ustanovila »Živinorejska zadruga«. Dež. odbornik Jarc je poročal o deželnem zboru in zavrnil napade nasprotnikov na »S. L. S.«, ki dela pred vsem za kmeta. Državni poslanec Pogačnik je sprožil vodovod za Podbrezje in z zgledi iz lastne izkušnje je podprl njegove besede še državni posl. Piber. Vsled pogovora, ki se je vršil po shodu, se naj bi napravil vodovod za vasi Brezje, Hušica, Hudo, Kovor, Zvirče, Brezovo, Tabor, Britof, Podbrezje in Dolenja vas. S tem bi se preskrbelo nad 1200 ljudi z zdravim vodo, ki jim je sedaj silno manjka. Pametno bi pa bilo, privzeti še Ljubno in Bistrico. Upamo, da se vsi posestniki brez izjeme izreko za to napravo, ki bo ljudem koristna in je tudi nujno potrebna, da se povzdigne živinoreja v naši okolici.

g Iz Vrhpolja pri Moravčah. Mi Vrhpoljci smo v bolj skritem kotu, le redkokdaj prinašajo kake novice od nas, dragi Domoljub! Zato te pa čitamo tem pričneje. Danes ti imamo pa naznaniti nekaj veselega. — Dva meseca smo bili brez gospoda. Zeljno smo pričakovali dneva, ki nam zopet pripelje dušnega pastirja. Hvala Bogu, prišel je ta dan! Dne 25. februarja popoldne smo sprejeli radostni novega kurata č. g. Franc Sparovca, doseđanega moravškega kaplana. Pred solo je bila zbrana šolska mladina, a prihiteli so tja tudi vaščani V imenu Vrhpoljcev je pozdravila učiteljica došlega gospoda. Gromoviti »Živio« je sledil temu govoru. Nato je prav otroško-udano pozdravila

svojega novega kateheta učenka Marija Brate. Nato smo med lepim zvonenjem spremljali gospoda v cerkev, kjer so nam dali blagoslov z Najsvetejšim. — Kakor smo gospoda sprejeli veseli, tako hočemo tudi skrbeti, da bodo bivali radi med nami. Dal Bog, da tudi dolgo!

Dolenjske novice.

iz Iliškega okraja.

d Šmartno. Poročil se je g. nadučitelj iz Suhora g. Z. Perko s tukajšnjo večletno cerkveno pevko in članico Marijine družbe Leopoldino Smuk. — Telovadskega tečaja v Ljubljani meseca februarja so se od našega odseka udeležili trije čvrsti fantje: A. Širok, Fr. Pogajen in Fr. Koprivnikar. Navdušili so se za organizacijo in začeli v odseku delovati. — Dne 21. februarja je napravilo izobraževalno društvo predstavo z dvema igrama: »Pri gospodi« (ženski odsek) in »Vrban Smukova ženitev« (mladeniški odsek). Kljub kratkemu času, ki je bil odmerjen za učenje in skušnje, sta igri prav lepo uspeli. Dekleta kot fantje so izvršili pohvalno, deloma dovršeno svoje vloge. »Micon«, kot glavna oseba v ženski igri, kako naravno in živalno je nastopala. Istotako druge sotrudnice. In fantje? Kako so se vglobili v svoj nastop! Našega Vrbana, ali Snofeta, ali zdravnika, ali pota, ali patra, ali gostilničarja, ali zdravnikovega slugo; vse bi lahko postavil pred razvajeno občinstvo, pa bi jim ploskalo! Talentov in izobrazbe je precej med našimi ljudmi — pa razviti jih je potreba. In v tem oziru delujejo ravno naša izobraževalna društva v polnem obsegu v nasprotju z mnogimi liberalnimi društvi, katerim je vzor gostilna, ponočevanje in ples do ranega jutra. — V postu bode društvo priredilo nekaj predavanj. Tudi v petju se bo pridno podučevalo, kakor do sedaj. — Pričele se bodo v postu tudi vaje v govorništvu. — V pojasnilo nekaterim še to, da je društvena knjižnica na razpolago tudi neudom proti plačilu. Istotako tudi društvena čitalnica! — Trgovina Slavine-Šelekar si je že nabavila vžigalice za obmejne Slovence. Sedaj pa le pridno segajte po njih, da ne bodo zastarele. Vsak zaveden rodoljub izrecno zahtevaj »Vžigalice za obmejne Slovence«!

d Šmartno. Za nedeljo, 28. februarja je bil napovedan liberalni shod. Napovedala sta se dva rešitelja domovine, mož s krvavo manšeto dr. Oražen in dr. Žerjav. No, to ni nič posebnega. Toda našemu »Johann« Razboršku pa sta napravila le preveč dela in opravila. V potu svojega obraza je pošiljal svoje uslužbence, nabijal plakate ter od hiše do hiše nabiral udeležnike za ta prevažni shod. Zdi se, da »Johann« hoče na vsak način prodajati svoje blago — tudi lursko Mater božjo in prelepe sveče — samo narodno-naprednim Šmarčanom; nam je prav; saj so še druge prodajalne na razpolago. Njegov liberalizem je že preveč preležan in prestar, — ga ne bo razpečal kljub svoji zgovernosti. Upamo, da bo »Johann« prej ali slej tudi v

Šmartnem general — brez armade. — Da bi le ne postal tudi trgovec brez odjemalcev!

d Iz Radeč. G. urednik! Prav lepo branje najdemo v zadnji »Domoljubovi« prilogi »Kinečki dom«. Vidi se, da hočete in želite, da bi se nam kmetom bolje godilo. Pa niste sami. V tej stvari imate pomočnike. In jaz grem staviti, da ne uganete, kdo so tisti pomočniki. Socialni demokratje so! Kaj ne, čudite se. Pa stvar je taka. Na shodu 21. februarja so poskušali trije socialni demokratje ugovarjati izvajanjem dr. Kreka. Eden teh železničarjev, ki je trdil o sebi, da je tudi kmet, je dejal, da bodo kmete tudi v socialno demokracijo vpisali. Zdaj torej vidite, da se Vam hoče pomagati. Toda jaz ne vem, kako bo s tem vpisovanjem. Ti ljudje so namreč pokazali svojo pravo ljubezen do kmeta s tem, da so nas počastili s priienki »zarobljen kmet«, »neumen kmet«. Od konca so klicali tako bolj tiho, a pozneje so prišli z »neumnim kmetom« že bolj na glas, tako da so čuli tudi glasen odgovor. Jaz pravim tedaj to-le: Za socialne demokratje smo res neumni, nismo zanje, ki so preveč učeni, da v svoji učenosti ne razumejo še tako jasnih besed, kakor so bile dr. Krekove. So tudi prav finega obnašanja, to so tudi pokazali; torej mi zarobljenci že iz drugega razloga za nje nismo. Lepo se zahvaljujemo, da bi bili tako pametni in tako lepega vedenja, kakor so bili oni, zato pa ostanemo raje brez njih. Sicer sem pa prepričan, da jih njihov general na Zidanem mostu prav nič ni pohvalil, ako so mu poročali, kako junaško so se vedli in kake so staknili. Dober tek!

iz raznih krajev Dolenjske.

Vinski trg priredi »kmetijska podružnica v Ravnem nad Krškim, dne 30. sušca t. l. — Ker je po Dolenjskem še mnogo cenega in dobrega vina, se gg. vinski trgovci in gostilničarji opozarjajo tem potom na to prireditve. — Pri zjutrajšnjem vlaku, ki pride na zadnjo postajo Videm-Krško okoli 6. ure bodo udeležence čakali vozovi. — Kdor želi kakega pojasnila, naj se obrne na zgorajšnjo podružnico.

Sv. Duš nad Krškim. Tu je umrl Fr. Češnovar, posestnik v Apnenku, naročnik »Domoljuba«. Da je bil umrl res vrli mož, pričal je njegov mrtvaški spoved, pri katerem ga je spremilo veliko ljudstva od hiše do groba. Priporoča se v molitev »Domoljubovim« bravcem.

Krka. Neki posestnik iz Znojil je menjaval v Borštnikovi oštariji denar. Ko pride domu, ga pogreše in sicer dosti veliko vsoto (220 K). Najbrž mu je denar pri menjavi padel na tla in ga je kdo vtaknil v žep. Dobro bi torej bilo, ko bi orožništvo nekoliko poprašalo, kdo je denar možu menjaval in kateri ljudje so bili takrat v oštariji. Pri tej priliki moramo zopet najodločeneje ugovarjati, da se naš občinski urad nahaja v lišči, v kateri je omenjena šnopsarija. Volivci tega ne bomo trpeli in se bomo obrnili s podpisom do deželne odbora, da temu napravi konec. — Več volivcev.

Most čez Krko. Že več let se vleče in zavlačuje gradnja mostu čez Krko med

Škocjanom in St. Jernejem v Dobravi, ki je nujno potrebna. Rabijo ga ne samo ti dve občini, ampak tudi druge, posebno ob sejnih. Razven tega imajo posestniki iz St. Jernejske občine vinograde v Vinvrhu in gozdove v Krakovem, Škocjanci pa podružnico na drugi strani vode. In res je lansko leto dospela stvar tako daleč, da je cestni odbor in deželni odbor obljubil svojo pomoč, le občini Škocjanska in St. Jernejska naj bi prispevale vsaka 2000 kron, kar je popolnoma prav, ker ti dve občini, bi ga najbolj rabili. Škocjanci so takoj nabrali svojih 2000 K, še celo župan je iz svojega založil par stotakov, ki jih ni mogel v naglici od posestnikov dobiti, le da bi se stvar hitro zvršila in bi se že to pomlad z delom pričelo. Kmetje smo sami zložili po 80, 40, 20 in 10 kron, kakor pač kdo zmore. Sedaj so pa na St. Jernejski strani naenkrat nastale ovire. Enkrat se je govorilo, da bodo ravno tako kmetje sami zložili, drugi so rekli naj cela občina da teh 2000 K in res, kakor se sedaj sliši, občinski odbor St. Jernejski ni nič odločil in stvar se bo vlekla naprej — mostu pa le ne bo. Naj St. Jernejska občina pri dokladah pobere tistih 2000 K ali pa pri posestnikih, saj ovira naj nikar, da bi se začel vendar enkrat most delati, ko je tako potreben. Upamo, da se bo vse lepo izvršilo, saj bogata St. Jernejska občina pač ne bo zavlačevala to potrebno stvar. Prosimo pa prizadevi posestniki slavni cestni in deželni odbor, naj se že letos začne z gradnjo mostu, ker drugače se bo vse skupaj pozabilo.

d Od Sv. Gregorija. Nekaj nedopovedljivo težkega je leglo na naša srca, ko je nenadoma naznanil mrtvaški zvon, da je zatisnil svoje oči za ta svet France Oblak v krepki moški dobi. Blagi pokojnik je imel lastnosti, ki so ga priljubile vsakemu, da je le enkrat občeval z njim. Kolikor bolj je bil skromen, toliko bolj so ga vsi občani volili v najodličnejša mesta v občini. Bil je eno dobo župan in bil bi še do svoje smrti, da bi se ne bil, že zopet izvoljen, odločno odpovedal tej časti. Naravnost čudno pa je, da je mož strogo krščanskih načel in verskega življenja, bil enako ljubljen in spoštovan od domačinov in okoličanov različnega prepričanja, kar je pokazal njegov veličastni pogreb ob skrajno neugodnih potih. Od blizu in daleč so prihitali njegovi častilci ga spremilit na zadnji poti. Mi sami v tem trenutku ne vemo, kaj smo zgubili z njim. Kot gostilničar je bil ljubeznjiv, toda vesten in natančen, plesa v njegovi hiši ni bilo, razun ob kaki poroki. V njegovi gostilni je bila na častnem mestu lepa podoba Srca Jezusovega, pred katero je pogosto, vselej pa ob dnevih, posvečenih presv. Srcu, gorela svetilka. Zato je bila tudi lepa njegova smrt, ker je Srce Jezusovo upanje v Njem umirajočih. Samoobsebi je tudi umevno, da so bili v njegovi hiši le dobri časopisi na razpolago, in dolgo vrsto let je razdeljeval »Domoljuba«, ki je hodil pod skupnim zavitkom na njegovo ime. Ločil se je sicer od nas, toda zapustil nam je naslednika, ki je vzor mladeničev, up svoje matere in opora svojih bratcev in sestic. Ko želimo rajnemu Francetu nebeško veselje,

prosimo Oblakovi hiši obilnost nebeškega blagoslova.

d V Prečni smo imeli v nedeljo dne 21. februarja v stari šoli poduk o rezatvi trt in o gnojenju v vinogradih. Posebno nam je pojasnil g. Skalicki kako ravnati z vinom in posodo, da dobimo dobro, pristno kapljico. Če bomo tako ravnali, nam gotovo ne bo žal. Zato prosimo gospoda vinarskega nadzornika, naj nas še kaj obišče. — Pazite vozniki! V soboto, dne 20. februarja, je peljal Janez Gašperšič iz Dol. Straže železniške prage iz gozda. Ko gre nizdol po klanecu proti soteski, se mu utrga zavora ter vrže konja in voz pod klanec po skalah, tako da se je trikrat vse okrog obrnilo. Na vpitje in klicanje prihite iz soteške žage vsi delavci na pomoč. Prav težavno so rešili konja, dočim se je voz ves polomil. Le čudno, da so konji še ostali živi, čeravno nekoliko obtolčeni. — Dobili smo novo razsvetlavo od električnega toka, ki plove vsled prizadevanja podjetnega gosp. J. Košička iz Luknje v Kandijo, vjeli smo po transformatorju nekaj vatov ter jih spustili po žicah v župnišče in novo cerkev. To delo nam je izvršila tvrdka Luis Platz Comp. Dunaj-Berlin. Luč je za oko jako prijetna, podobna solnčni svetlobi. Tudi pripravna, lahko se prenese iz ene sobe v drugo. — Marijina dekliška družba je imela v nedeljo 14. februarja zabavni shod s tombolo. Dekleta so se jako dobro zabavale; 19 deklet je zadelo srečo, druge se naj pa le potolažijo, bodo znabiti pa drugič bolj srečne. Za dobitke se tem potom vse družbenice lepo zahvaljujemo vsem, ki so jih darovali, in sploh vsem, ki so kaj k temu pripomogli. Posebna hvala pa gospodu kaplanu za trud in požrtvovalnost.

V Dolenjvasi pri Ribnici ljudje še ne pomnijo toliko porok pred pustom, kakor letos. 15 dvojice je bilo oklicanih, 16. par se je pa še o pravem času premislil, da je bolje, nekaj časa še sam in sama biti. Nekaj posebnega je, da so si ženini neveste kar doma izbrali — pa vsaj jiti imamo mnogo več kot ženinov — le eden je šel po njo v Ribnico, kar smo pa pošteno vrnili in precej drugo tja dali, da ne bo kake zamere. Bilo vsem srečno! Naša šola že od Božiča ni v pravem redu. G. učitelj Ločnik je radi boleznj dobil dopust, a mesto je ostalo prazno. Ostale učne moči se z mučnim mašenjem trudijo, da bi pouk preveč škode ne trpel. Ali je res tako pomanjkanje učiteljev?

d Iz Boštanj. Pri nas smo imeli sv. misijon. Ljudje so se ga udeleževali zelo pridno skozi cel teden. Naravnost velikanška je bila sklepna procesija. Ne pomnimo še tako lepe. Imamo pa nekaj takih v naši fari, ki se ga niso udeležili. Saj nam je znano ime neke žene, ki je menda celo sinčku prepovedala iti k spovedi, tako pripovedujejo zlobni jeziki. Ne moremo si skoraj misliti, da bi bilo to res. Je pa vendar še nekaj liberalčkov pri nas in v okolici, ki jim sv. misijon ni po godu. Hvala Bogu, da so ti v veliki manjšini.

Notranjske novice.

Cirkniške novice.

Umril je mladenič Marijine družbe Janez Meden iz Cerknice. Bil je blag in priden fant. Tovariši so mu napravili lep pogreb.

Dve predstavi. »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« je priredilo na Svečnico žensko druzbo »Najdena hči«, na pustno nedeljo pa moško »Zamujeni vlake«. Igralke in igralci so dobro izvršili svoje vloge. Tudi petje in tamburanje se je zopet poživilo.

Liberalen shod smo imeli v nedeljo 28. svečana pri Zumru. Prišli so trije dohtarji ostanke liberalne stranke zopet skupaj zbirat. Napovedali so, da bodo ustanovili liberalno politično društvo in liberalnega sokola nasproti našemu »Orlu«. Radovedni smo bili, kako bodo ti dohtarji zbirali razkropljena piščeta zopet skupaj in smo šli v velikem številu poslušat. Pustili smo jih nalašč, naj enkrat čisto sami govore in povedo, kaj imajo na srcu. In to se je tudi zgodilo. Najbolj zmerno je govoril dr. Tavčar o ljubljanskih dogodkih in pa o državni podpori radi suše. Seveda je ustrelil vmes tudi par kozlov. A ker je od nekdanj znan kot dober lovec, mu tega nismo tako zelo zamerili. Mislili pa smo si, ko je končal: E, Janez, postaral si se in tudi nekoliko spametoval. Vendar dvomimo, če te kmalu sreča toliko pameti, da boš jenjal po deželi krošnjariji s preperehim liberalnim blagom! — Dr. Svigelj je že bolj udrihal. Prišel je molit očitno spoved liberalne stranke. Njegova misel je, da morajo nekateri delati, drugi pa jesti in piti. Povedal je, da so liberalci gospodarili v deželi 14 let in da res niso nič storili za ljudstvo. A sedaj bi radi, pa so morali zlestiti pod mizo. — Kako je že, gospod doktor, s tistim ribniškim konjem, ki se je ravno dobro naučil stradati, pa je poginil? — Najbolj odkrito je pa razodel liberalne misli in želje Šerkotov doktor Alfred. Naša dežela nas ne more rediti. Vsak kaj dela, samo duhovnik ne dela nič drugega, kakor da hoče vse nas spraviti v Rim. Zato pa proč od Rima in od duhovnikov. Vsi so za pobiti in naj vse skupaj hudič vzame. Rim, duhovnike, in vse, kar še ostane! — Sploh hudičev je prišlo toliko iz Alfredovih liberalnih ust, da so se nam kar lasje ježili. In ko so nam povedali, da nadaljni shod velja samo za liberalce, nas je odšla velika večina v strahu pred tistimi hudiči in pustili smo maloštevilne liberalne sirovine same. — Splošna sodba o shodu je bila ta, da naj takih shodov le še več priredijo. Bomo vsaj znali prav ceniti te ljubeznive liberalne olikance. — O državni podpori se je trdilo na shodu, da je »S. L. S.« kriva, da se je podpora delila slabo in krivično. O tem se pa še drugič pomenimo. Za danes omenjamo samo še to, da liberalni, dosedaj še župan, Šerko niti oklicati ni dal, da se lahko dobijo tudi otrobi, lanene preše in drugo — ter je tako mnogim zelo potrebnim podporo odjedel.

od Pivke.

Od Pivke. Vsi ljudje se čudijo, da je bil oproščen 2. marca sojeni Ivan Žele, ki je dne 8. novembra 1908 ubil Janeza Šusteršiča iz Trnja, akoravno ni tajil uboja. Izgovarjal se je z pijanostjo. Pravijo, zajca ne sme ubiti, človeka pa in ni kaznovan. Gospod tajnik menda mu je spisal lepo spričevalo, kakor se je bralo pri obravnavi. Ali so se poprej povprašale verodostojne osebe o tem kakšno naj se mu da spričevalo. Saj se o Želetu pripoveduje še marsikaj drugega.

Nesrečni zakon. G. Irovec, logar v Jurijevi dolini, se je ločil sodnijsko od svoje gospe soproge, ki biva sedaj v Pragi.

Pomanjkanje krme. Šele zdaj čutijo ljudje pomanjkanje krme, ko so odri skoro vsi prazni. Ljudje se kesajo, da so tako malo naročili sena in otrob iz državne podpore. S senom in otrobi so ljudje zadovoljni, ker je oboje dobro.

Snega je padlo veliko na Javorniku, čez en meter. Ako pride južno vreme, bomo imeli veliko vode, ki bode napolnila Pivko, katere nismo imeli od Malega Šmarna. Ljudje so morali vodo skoro celo zimo voziti. Sedaj se pa bojimo povodnji. Burja nam je precej letošnjo zimo škodovala na njivah.

Z Vrhniške.

Z Vrhniške. Zabavni večer »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov na Vrhniški« v nedeljo dne 28. svečana t. l. je nepričakovano dobro uspel, dasiravno je bilo vreme skrajno neugodno, se je vendar kljub temu prireditve udeležilo mnogo odličnih gospodov, duhovskega in svetnega stana. Dalje »Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov iz Ljubljane« po zastopnikih, kateri so nam glede prireditve dragevolje še posebno šli na roko, za kar jim na tem mestu izrekamo najiskrenejšo pa zasluženo zahvalo. Videli smo tudi zastopnike »Katoliških slovenskih izobraževalnih društev« iz Borovnice, domačega vrhniškega in horjulskega ter družega občinstva, da je bila dvorana »Društvenega doma« natlačeno polna. Velečastiti gospod Lovro Gantar, predsednik društva, je v izbranih besedah najiskrenejše pozdravil navzoče, ter razložil zgodovinske situacije onega časa, v kojem se je vršila velezanimiva zgodovinska žaloigra »Nikolaj grof Zrinjski«, katera se je na to uprizorila. Pomikali so se preko odra vse skozi zanimivi, resni in slovesni prizori. Igralo se je splošno precej dobro; posebno daljše vloge so bile v mojstrskih rokah. Tudi tamburaši so svoje točke dovršeno udarjali. Igra »Nikolaj grof Zrinjski« se je v nedeljo dne 7. sušča ponovila.

Nogo si je zlomil nad členkom dne 28. svečana Jakob Steržinar posestnik in gostilničar na Vrhniški. To je že drugi slučaj te vrste v našem trgu. Dne 1. januarja t. l. je padel in si zlomil nogo strojarski pomočnik Jakob Laznik. Pota so bila že res tako polzka, da se temu ni čuditi. Nesreča pa tudi nikoli ne počiva.

Liberalni generali vrhniške »Čitalnice« spoznavajo, da so brez armade in to jim daje misliti na sredstva s katerimi bi

Jo pridobili. V ta namen so odprli javno svojo knjižnico in rabijo osebni upliv, kar ga še imajo v nje agitacijske namene. Mi smo prepričani, da jim zavedno vrhniško ljudstvo ne bo šlo na lim, temveč, da bo raje seglo po dobrem in poučnem berilu s katerim jim lahko postreže »Farna knjižnica« katera se sedaj nahaja v stari šoli. One brezznačajne švigašvaga, kateri visijo med dvema stoloma jim pa radi privoščimo ter jim zraven še želimo: Dober tek!

Iz raznih krajev Notranjske.

Iz Bloške Police. Dne 26. februarja je umrl Matevž Hribar, v starosti 69 let. Bil je občespoštovan in priljubljen mož, zvest bravec »Domoljuba« in drugih katoliških časnikov. Nad 34 let je bil ud družbe sv. Mohorja, zapušča štiri odrasle otroke.

Iz Menišije pri Cirknici. Tukaj je bilo nastanjenih nekaj vojakov in častnikov, od nepriljubljenega polka št. 27 iz Ljubljane, kjer so se pripravljali na strelišču pri Bezuljaku za strelne vaje, katere so imeli dne 25, 26. in 27. februarja. Seveda sedaj ni tako kakor so tukajšnji trgovci obetal precej po 20. septembru. — Posojilnica, katero so liberalci ustanovili ob novem letu, katerih je bilo sedem in pol, obstoji sedaj iz osmih mož. Da bo lepše število je rekel neki trgovec bom pa še jaz pristopil za pol moža, da nas bo osem. Cestitamo! — Kakor povsod, tako tudi tukaj občutimo jako hudo zimo, tembolj ker primanjkuje po nekaterih vaseh vode za živino in ljudi. — Kljub velikim zametom in sneženim viharjem, kateri so divjali ravno na pustni večer, je bil vendar gospod Kurent stopil gori na Kožljek, a je slabo naletel, ker je revež zmrznil. Škoda. — V Bezuljaku je počil veliki zvon, morali ga bodo poslati zdraviti v Ljubljano. — V Dobcu so na god L. M. B. kronali kip L. M. B. v ondodni krasni kapeli pri Studencu.

n Iz Begunj. V nedeljo, 28. februarja, je bil v Cirknici liberalni misijon. Vodila sta ga dr. Tavčar in dr. Švigelj. Udrihala sta po navadi po duhovnikih. Saj ti očetje drugega ne vedo in ne znajo. Begunjska sedmorica je šla tudi na ta misijon. Malenski Juvinič še ni bil nikdar tako ponižen kakor zdaj. Prav na priprostih sankah se je peljal, kakoršne so za gnoj voziti, pa vrečo ajdove slame je imel za sedež. Mislil je, bog ve, koliko ljudi nabere po potu in jih povabi na slamo, dobil je pa samo Trantarjevega Čopeta. Liberalci so sklenili enoglasno na predlog dr. Šerkotov, da se morajo ločiti od klerikalcev in proč od Rima. Sedaj so se pokazali v pravi luči. Kmalu bodo občinske volitve. »Domoljub« se skoraj v vsaki hiši bere. Če pride kdo teh pročodrimovcev v hišo agitirat, pokažite mu vrata. Zdej jih poznate, kakšni tički so. Dobro, da jih ni več nego sedem in pol.

n Iz postojnske okolice se nam piše: Le malo posestnikov iz občine Bukovje je dobilo naročeno krmo po znižani ceni. Ljudstvo je jako razburjeno na županstvo, ker ni poskrbelo, da bi se vsi potrebni živinorejci o pravem času oglasili za krmo. Gosp. okrajni glavar v Postojni je o pra-

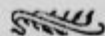
vem času in jasno naročil vsem županstvom, kaj naj storijo. Ako torej ni komu po volji, naj gre vprašat županstvo za vzrok. Lepo pa ni, krivdo zvrčati na druge. Mnogi posestniki so izvedeli za delitev sena in otrobov mnogo prepozno, ko je že davno potekel določeni čas za prošnje.

n Šhod v Košani je bil zadnji nedeljo jako dobro obiskan. Poslanec dr. Žitnik je poročal obširno o delovanju deželnega in državnega zbora. Odločno je zavračal bedasto mnenje, da so poslanci krivi raznih nerednosti pri razdelitvi krmil. Poslanci s to razdelitvijo niso imeli prav nič opraviti. Državni poslanci so le podporo izprosili, vprašal pa jih ni nihče, komu in koliko krme naj se pošlje. Zato le liberalni hujskači delajo sedaj zgago med ljudstvom, katero pa zna ločiti zrno od plev.

n Pojasnilo. Na željo prav radi potrjujemo, da g. Anton S t r a m c a r, posestnik in občinski tajnik s Planine na Vipavskem ni dopisnik članka v »Domoljubu« z dne 11. februarja v št. 6.

n Iz Postojne. Prvi redni občni zbor hranilnice in posojilnice se je vršil dne 7. marca t. l. ob mnogoštevilni udeležbi članov. Dasi obstojite tukaj že dve starejši hranilnici, vendar se je ljudstvo tega svojega zavoda oprjelo s takim navdušenjem, da je imel v devetih mesecih obstanka že čez 410 tisoč kron prometa. To kaže pač potrebo »rajjajznovke« v Postojni in priča o zavednosti tujakšnjega ljudstva, ki dobro čuti, kaj je res v njegovo korist. — Tukajšnje k. s. izobraževalno društvo, ki šteje že lepo število članov in članic, se kljub oviram krepko giblje. Društvenikom se nudi vsako nedeljo popoldne ob pol 4. krepka hrana v zanimivih in poučnih predavanjih. Z veseljem tudi slišimo, da so se mladeniči odločili skrbeti za izobrazbo in lep nastop z uprizoritvijo primernih iger. Možje in mladeniči, le neustrašeno naprej! Ob nedeljah k predavanju, žal vam ne bo — omika je dandanes moč! — »Čebelica« v Postojni je spravila mladino v splošno navdušenje. Komaj se je ustanovila, že ima pri 70 vlagateljih blizu 200 kron vlog. Saj je pa to tudi hvalevredno! Iz malega raste veliko. Po vinarjih prinaša medu, ki se hitro množi. Kakor nabere čebelica s pridnim nabiranjem v kratkem času poln pajk sladkega medu, tako si tudi ti, mladina, z varčevanjem in nabiranjem vinarjev pridobiš kmalu dragocen zaklad, ki ti bo še v poznih letih vir sreče in blagostanja v tej sladki zavesti, da si se že v zornih letih zlate mladosti privadila varčevanju.

n Iz Spodnje Idrije. Huda je letošnja zima tudi po naših krajih. Plazovi, ki se trgajo iz hribov, so napravili že veliko škodo. Kmalu bi se prigodila velika nesreča. Pretečeni terek se je vtrgal plaz pod Vojskem in je skoro do cela razrušil hišo Antona Golija v Gorenji Kanomlji. S silo, s katero je pridrvil s hriba, je izpodrinil prednjo steno in vzel seboj v dolino vse podstrešje. Le sreča, da so še živi ostali žena in otroci, ki jih je plaz v hiši zasul in so jih vse zdrave odkopali. Tudi živino so rešili. Pač hud je tak udarec v taki zimski za ubogo družino.

G O R I Š K A.

Podmelec. Dne 14. februarja t. l. smo imeli v tukajšnjem izobraževalnem društvu predpustno veselico, in sicer — prvenko! Uspela je prav dobro, zlasti je bilo petje kaj lepo. Udeležili so se veselice zastopniki raznih bratskih društev: iz Polubinja, Podbrda, Koritnice, Sv. Lucije, iz Avč pa je prišel cel pevski zbor. Prišli so k veselici v precejšnjem številu pa tudi naši domači liberalni »prijatelji« s srčno željo, da bi se naše mlado društvo pri svojem prvem nastopu blamiralo. Toda opekli so se, bridko opekli! Z dolgimi nosovi so se po veselici šli vsak po svoje tolažit. Njihov glavar, liberalni učitelj Jelinič, je tudi poskusil, kar je bilo v njegovi moči, da bi nam kaj pokvaril. Tik pred veselico poslal je namreč društvenemu odboru pismo, v katerem ga je opozoril na paragraf, ki prepoveduje šolskim otrokom udeleževati se veselice. Seveda se ni nihče zmenil za linavsko tankovestnost učiteljevo. Saj poznamo staro pijandaro! — V našo društveno sobo seveda otroci ne smejo, v pleščo liberalno pohujševalnico na Kneži pa! — V našem društvu so šolski otroci v dušni nevarnosti; kadar pa učitelj s svojo lovsko družbo divje tuli v luči, kjer biva njegova učenka in leži na smrt bolan starček, takrat ni nobene nevarnosti. — V našem društvu ni prave izobrazbe; prava izobrazba je le tam, kjer učitelj vpricho šolskega otroka celo noč razsaja in iz flaškona pije, Mi ne smemo šolskih otrok učiti petja; učitelj pa sme kar štiri šolske učenke učiti tamburanja za liberalno čitalnico. K predavanjem izobraževalnega društva se ne sme prikazati kak šolski otrok; ko pa kak Mermolja neumne politične otrobi veže in se domačemu gospodu kaplanu sramotno jemlje beseda, takrat smejo poleg učitelja in učiteljice biti med poslušalci tudi šolski otroci. Koliko ugleda ima naš učitelj med šolsko mladino, sodi se lahko iz tega, da so otroci, ko se je nekoč gotovo ne v treznosti pobil, in ni imel vsled tega drugi dan šole, rekli: »O, da bi se le kmalu zopet kam prekucnil, da bi ne bilo šole!« Tukaj imamo pa tudi učiteljico, ki je vredna takega učitelja kot predstojnika. — Če sploh kje na Primorskem, morala bi se pri nas na Tolminskem v litanije vseh svetnikov vplesti prošnja: »Liberalnih učiteljev — reši nas, o Gospod!«

Baška dolina. (Iz grahovske župnije.) Kdo bi si mislil, da morejo biti v tako majhni občini, kot je ravno naša, kar tri izobraževalna društva. Na Grahovem imajo neko zelo imenitno društvo, ki prireja veselico za veselico. Tam v pustu so neko nedeljo priredili ples z godci. Prišli so celo, čuje in strmite, »Sokoli« iz Prvačine. Tudi mene je gnala radovednost, da sem šel gledat, kako so razni gospodje na tistem plesu plesali. Ta komedija je trajala cela dva dni: v nedeljo in ponedeljek. Najlepše seveda je bilo v ponedeljek. Dobili so ti gospodje, širitelji omike in napredka, nekaj takih mož, kateri prodajo za eden »štampel« žganja svoje poštenje. Enega teli so postavili na nosila, drugi

štirje so ga pa nosili okoli; vrhutega so še enega peljali na verigi, kakor Hrvat svojega medveda. Ona gospoda, ki jih je najela, se jim je pa režala in brila norce iz teh revežev. Krasna omika! Seveda, tako delajo sedaj! Ko pa pridejo nove volitve, pa pojdejo ti gospodje, četudi po vseh štirih, okoli vseh in jih bodo navduševali za svoj napredni ali tudi agrarni evangelij. Kdaj bodo prišli oni zaželjeni časi, ko bodo tudi kmetje kaj vedeli, ne pa samo ta jara gospoda, gostilničarji in trgovci. — Poglejmo dalje, kako je na Koritnici. Tudi tu so ustanovili ravno tak zavod za poneumnjevanje ljudstva. Bahajo se, da imajo mnogo članov; v resnici pa je mnogo takih, ki ne vedo še, da so člani tega društva. Imeli so tudi tukaj neko veselico, na kateri so se tudi našemili in potem hodili taki po vasi v pohujšanje svojih otrok. In če se ne motim, je bil med temi celo neki oženjen mož, kateri ima otroke in bolehalo ženo doma. Celo na pepelnico sredo zvečer so na tak način žalovali za tem preklicanim pustom, da so pametni ljudje ogorčeni godrnjali, češ, ti ljudje so nam le v sramoto in pohujšanje. E kaj, saj je naprednjakom vse dovoljeno, le tem »farškim« gorje, ako bi si omislili kako najmanjšo šalo. Oh, ti nedolžna napredno-agrarna omika! Mislim, da mi gospodi agrarci ne bodo zamerili, da sem nekoliko »požajfal« to umazano napredno sraico. Seveda jih to najbolj jezi in peče, da se ti »klerikalci« predrznejše ustanavljati svoja društva, kakor na primer »Kmetijsko bralno društvo« na Koritnici, katero ima že večji upliv, kakor obe napredni skupaj. Da je to res, nam dokazuje to, da celo Grahovci pridno pristopajo našemu društvu na Koritnici. Le skupaj zavedni kmetje, združimo se vsi v našem društvu.

Temnica na Krasu. Naš župan še vedno govori o rekurzu. Toda mi volivci smo tega mnenja, da županu ne pomaga noben rekurz. Kako neki naj še volimo za župana moža, ki ga že več let nismo videli v cerkvi, ki ni prišel k maši niti na cesarjev jubilej, pač pa se je udeležil jubilejne veselice. Le enkrat se spomnimo, da smo ga videli v cerkvi ob smrti učiteljice ročnih del. Župan mora po mnenju nas volivcev biti nam vsem v zgled. Kako malo skrbi naš dosedanji župan za red in mir med službo božjo. Miadina hodi iz cerkve v krčme in ondi poseda. To pa zaradi tega, ker se trgovci in krčmarji ne brigajo za službo božjo in imajo v tem času svoje prostore odprte. Kako drugače je tam, kjer so dobri župani. Ti skrbne, da se služba božja vrši nemoteno in zaradi tega tudi se mladina ob nedeljah res udeležuje službe božje in ne poseda po gostilnah. — V občini Lipa je pred kratkim prišel neki mož k ondotnemu županu, ki je seveda pristaž našega Stepančiča, ter ga kot župana vprašal za pojasnilo v zadevi nekega dvorišča, radi katerega se že dalje časa vrši pravda. Ta liberalni župan pa možu volivcu odgovori, namesto da bi

mu bil dal dolžno pojasnilo, pojdi tja, kamor si volil. Iz tega sklepamo, da Stepančič in njegovi pomagači ne upajo več, da bi nadalje ostali to, kar so. Poskrbeli bomo, da pojdejo tja, kamor spadajo, v pokoj. — Sredstya, ki se jih poslužuje župan Stepančič v dosego svojih namenov so različna. Predvsem ima naš župan po vzgledu starih samooblastnežev in mogotcev okrog sebe ljudi, ki po gostilnah priskujujejo, kaj se ljudje med seboj menijo ter potem to nosijo na nos županu. Seveda tak posej se nam ne zdi prav čeden in župana, ki se s takimi ljudmi peča, tudi ne maramo. To smo navedli gospodu županu v odgovor na njegove grožnje o rekurzu. Novih volitev se prav nič ne bojimo, kajti prepričani smo, da v oboječnem trenutku

oglasil volivcev se sto in sto:

Stepančič nam županil več ne bo.

Iz Podgore. Zdravje našega č. g. kurata Josipa Goloba se je hvala Bogu obrnilo na bolje. Res sicer še dolgo ne bo mogel opravljati svojih opravil, vendar je glavna nevarnost premagana. Dekleta Marijine družbe so priredile devetdnevno v cerkvi za ozdravljenje g. kurata. Devetdnevno se je vdeležilo veliko število duhovnanov, tako, da je bila cerkev skoro vsakokrat polna ljudi, ki so molili k Bogu, da bi jim ohranil pri življenju dobrega dušnega pastirja.

»Krojaška zadruga« v Gorici se je preselila iz svojih dosedanjih prostorov v Gosposki ulici št. 7 v nove prostore, Gosposke ulice št. 6. Ob tej priliki priporočamo »Krojaško zadrugo« vsem somišljenikom.

Velik zločin. Iz Štandreža: V noči od nedelje na ponedeljek (od 28. febr. na 1. marca) se je zgodil v Štandrežu pri Gorici velik zločin. 23-letni Anton Nanut je prišel v nedejjo zvečer na stanovanje 20-letne deklice Marije Pavlin, ter iz samokresa trikrat ustrelil nanjo. Nato zadá še dva strela sebi. Težko ranjena so oba pripeljali v goriško bolnišnico. Deklica je v ponedeljek ob 2. uri popoldne vsled težkih ran umrla. Nanut pa, ki je storil svoj zločin iz maščevanja, ker ga deklica ni hotela, bo morda okrevat. Prav nič se ne kesa svojega čina. Rekel je v bolnišnici, da če sedaj ozdravi, bodo zopet imeli ž njim opraviti, ker se bo zopet ustrelil. Liberalci so hoteli iz tega morilca in samomoriica napraviti člana katol. izobraž. društva. Resnica je, da Nanut ni bil član našega izobraž. društva.

Velika nesreča se je dogodila v ponedeljek 1. marca v Mirnu pri zgradbi nove strojarne gosp. Faganelli. Pri podiranju nekega starega zidu je zasulo zidarja Janca Nemec. Več stofov težak kamen mu je ležal na prsih, tudi drugod je bil ves zmečkan. Domači g. župnik Rojc mu je podelil sv. poslednje olje ter mu izpral tudi rane. Pripeljali so ga v goriško bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Zapušča eno hčerko. Bil je vrl katoliški mož in somišljenik. Naj v miru počiva!

Sneg. Pretečeni teden je tudi po Goriškem padlo mnogo snega. Sneg je padel celo po Brdih. V četrtek 4. t. m. je metlo prav posebno. V Grgarju nad Gorico in po hribih je snežilo kakor bi cunjje trgali. Iz Cerkljanskega se nam poroča, da je ondi snežilo v četrtek, kakor v Sibiriji. Tudi od drugod poročajo o velikem snegu. V Gorici sneg ni zapadel, je sicer nekoliko snežilo, a ostal sneg ni.

Iz Devina poročajo, da v ondotni knežji grad pridejo vojaki, ter da se v Stivanu najbrže zgradi pristanišče za torpedovke. Stivansko graščino je baje kupila država za tri milijone kron.

Zadružna organizacija. V prvih dveh mesecih tekočega leta je imela »Goriška zveza« okroglo 1,200.000 kron prometa. Leta 1908 je imela v istem času 320.000 K, leta 1907 pa samo 170.000 K. »Centralna posojilnica« je imela v prvih dveh mesecih t. l. 2,000.000 K prometa. V letu 1908 je prekoračila svoto 2,000.000 K hranilnih vlog.

V Št. Ferjanu pri Gorici je naprodaj še precej najboljše rebule. Cena ji je od 26 do 30 K, postavljena na železniško postajo v Gorici. Postreči zamoremo tudi s pristnim, izvrstnim tropinovcem. Kupci naj sporoče svoje želje pismeno »Kmečki hranilnici« v Št. Ferjan, zanesejo naj se, da bodo izvrstno postreženi.

V Deskljah (Kanalski okraj) je 15. t. m. umrla Lucija Kodolja. Rojena je bila leta 1827. Bodrežu pri Kanalu. Poročila se je leta 1848. z Jožefom Kodolja v Deskljah. Mož še živi. — Naj v miru počiva!

Društveno. Lepo vspete veselice in predavanja so bila v nedeljo, 21. t. m., po teh-le naših društvih: Dornberg, predavanje; Št. Ferjan, veselica; Bilje, veselica; Polubinj, veselica; Kamno pri Kobaridu, veselica. — Vrlo delujejo naša društva! Ko mine čas veselice, se lotimo pa zopet resnejših predavanj in pouka. Tako je prav. Bog daj srečo!

Zmaga na Krasu. V Pliskovici so se v soboto, 13. t. m., vršile volitve župana in podžupanov. Za župana je izvoljen vrli mož V r a b e c, za podžupane pa 4 Žerjali. Vsi so vneti pristaši S. L. S. Stari liberalni župan in njegovi klmovci niso niti več v

odboru. Naša reč zmaguje, mi gremo naprej! Bog živi volivce in izvoljence!

Velik požar je bil v sredo, 17. t. m., v Batah (Dragovicah). Dvema kmetoma, Petru Humarju in Valentinu Fabijanu, je zgorelo vse. Škode je 10.000 kron. Zažgali so otroci. Zopet nauk! Čast reševalcem!

Nevarni ljudje. Pred kratkim so v Gorici prišli nekega Karla Premrua, ki se mu je dokazalo, da je nevaren vlomilec. V Ljubljani so prijeli njegovega brata, v Novem mestu pa očeta. Karl Premru je bil v Gorici le malo časa, a je nastopal kot velik gospod. Bil je tudi na plesu v »Trgovskem domu«. Te ljudi sumijo tudi, da so morda morilci kočijažev v Trstu.

Iz Kronberga. Kronberško »Katoliško slovensko izobraževalno društvo« je dne 14. t. m. priredilo prav lepo veselico s petjem, tamburanjem in igro »Sveta Neža«. Zares čudili smo se fantom in dekletom, ki so se v kratkem času toliko naučili. Tamburanja so se fantje s tako vneto poprijeli, da so v dveh mesecih že javno nastopili in častno rešili svojo nalogo. Nad vse pa nam je dopadla igra »Sveta Neža«. Krasna obleka, lepi nastop naših deklet, čisto izgovarjanje besedi, vse to nas je kar očaralo. Vsi so lepo igrali, posebno pa Simforjan; pa tudi Neža, Klavdija, Lucina, Emerencijana in druge, vse so prav lepo igrale in žele obilno zaslužene pohvale. Zares, vsa čast »Marijini družbi« in »Katol. slov. izobraževalnemu društvu«!

Solkani pri Gorici. »Slov. katoliško izobraževalno društvo« v Solkanu je stopilo pretečeno nedeljo prvičkrat z zanimivim sporedom na oder. Zanimanje za to prireditev je bilo veliko. Mnogi so morali oditi, ker niso dobili prostora. Vse točke so se izvajale nepričakovano dobro. Deklamovalka »Oljki« je poslušalce kar očarala; marsikom je privabila solzo iz oči. Pa tudi druga deklamovalka je krasno deklamovala pesem »Soči«. V igri »Čašica kave« so vse igralko častno izvršile svojo nalogo. Igrale so neprisiljeno, popolnoma naravno, kakor da bi bile na odru doma. — Takega glasu, kakor smo ga slišali v solo-spevu »Oj rožmarin«, gotovo ne slišimo vsak dan! Nič ni pretirano, ako

rečemo, da bi baritonist s svojim mogočnim zvonkim glasom lahko žel obilo slave po velikomestnih gledališčih. Največ smeha pa je povzročil »Županski kandidat iz Banjaluke«. Bil vam je to mal pritiklast možiček s komaj 80—90 cm dolžine in z debelo glavo. Vse je obljuboval, če ga izvolijo za župana, ker bo hodil v ris po denar. Ker so se mu pa poslušalci prav prisrčno smejali, namesto, da bi mu pritrdjevali, tedaj se je milo zjokal in rekel ves solzan »zakaj ne bi bil jaz župan«. Občinstvo ga je z gromovitim aplavdiranjem še enkrat priklicalo na oder. Da so se pevске točke izvajale prav gladko, ni treba še enkrat omenjati. Čast vsem sodelavcem in sodelavkam.

Slabosti,
Nervoznosti, krčev, bolečin ne poznamo, odkar radimo Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Dvansajstotica za poskušnjo 5 K franko. Naročite pri F. V. Fellerju v Stubič trg Elsa 16, (Hrvaško). Dada.

Oslovski kašelj
jenja z uživanjem Scottove emulzije. Zdravniki, babice in stariši pripoznajo to s tisoči potrdili.

Scottova emulzija

pomaga z intenzivno močjo, ki izvira iz najboljših sestavin in iz originalnega Scottovega ravnjanja. Splošno zdravje se zboljša že po porabi prve steklenice Scottove emulzije.

Pristna je s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom Scottovega ravnjanja.

Cena originalne steklenice 2-50 K. Dobi se v vseh lekarnah. 2249 2

6 rjuh + 15 kron

155 cm širokih, 230 cm dolgih čisto belih, obrobjenih, dobro trpežno blago, razpošiljata **franko brata Lechner v Gradcu, Železna hiša.** 572 6-1

Črna obleka

ostane vedno moderna. Veliko izbero več nego 200 kakovosti lepega modernega blaga imata brata Lechner v Gradcu, železna hiša, in pošiljata brezplačno vzorce na izbero. 572 6-1

LYRA KOLESA

Priznana najboljši izdelek, Nedosežena v kakovosti in opreml. Odlikovan z zlato kolajno. 3 letno jamst. gl. kataloga.

Najboljša tvarina, lepo delo, tek lahek so znaki Lyra koles.

Dobite iste Najnižje cene! carine prosto od avstrijske podružnice. Zastopniki se iščejo!

C. kr. poštar M. Junger v St. piše: Vaš izdelek v obče dopada. Čudili se moramo res, da zamore tovarna spraviti na svetovni trg tako solidno izdelano vsem zahtevam nove dobe ustrezajoče, lahko tekoče kolo po tako nizki cen! 400 10-1

LYRA-FAHRRAD-WERKE, Prenzlau. Posifaoh 679.
Zahtevajte moj cenik brezplačno.

Razne stvari.

Čebelarški shod na Igu se vrši v nedeljo, dne 14. t. m., ob 3. uri popoldne v Soli. Na shodu bo predaval zastop srednjega čebelarstva o čebelarških opravkih spomladi in o čebelarški zadrugi. Pričakuje se, da pridejo na shod vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva, posebej še mladina.

Pismo iz Amerike. — Moon Run Pa. — Dragi g. urednik! Presim, da priobčite mali dopis, v listu »Domoljubu«, iz večinom slovenske naselbine Moon Run. Kar nas je tukaj zavednih Slovencev smo se tudi spomnili mile in zatirane domovine slovenske. In to smo pokazali z lepim, doneskom 20 dolarjev za spomenik padlim žrtvama Adamiču in Lundru. Radi smo darovali za slovensko reč in za ponos, slovenske, zavedne Ljubljane, ki naj bo še poznejšim rodovom v živ spomin. Imena darovalcem ne priobčim, ker so bili že priobčeni v »Glas Naroda«. Vendar vsem darovalcem povrni Bog! — Tukaj delamo trdi novo cerkev, ki bo stala Slovence mnogo truda in požrtvovalnosti, stala bo 4-5000 dolarjev. — Dela se precej dobro tukaj, vendar rojaki ne hodite sedaj sem, ker delo se zelo težko dobi tukaj. — posledica krize. — H koncu mojega dopisa pozdravljam vse bralce in bralke »Domoljuba« širom slovenske domovine, tebi, predragi list pa želim mnogo novih novih naročnikov in predplačnikov — Simon Strmljan.

Pri nakupu varčevati je načelo vsakega trgovca. Tudi zasebniki naj bi to vpoštevali, ker se da tudi pri nakupu za dom in redbino potrebnih predmetov mnogo prihraniti. To dokazuje pogled v ravnokar v več 100.000 izvodih izšli cenik dobroznane tvrdke Lyra Fahrrad-Werke v Prenzlou, poštni predal št. 679 a, katere dobri glas utemeljuje to, da navzile brezkonkurenčnih nizkih cen dobavi samo dobro blago. Vsakega bo zanimal 128 strani broječi krasni katalog z mnogo tisoči podobami koles, šivalnih strojev, otroških vozičkov, igrač, ur itd po različnih cenah. Vsakdo naj takoj zahteva (glej inserat v današnji številki) ta katalog, zastoj in poštnine prosto, tudi če nič ne potrebuje.

Če smo dolgo časa primorani proti obolenju dihalnih organov zauživati krototove izdelke, se nam isti kmalu ognjusijo. Osebito je pri slabem teku zelo težko mogoče zauživavanje takih zdravil. Vsem tem težkočam se lahko odpomore, če se vzame najboljši teh izdelkov »Sirolin Roche«. Isti je brezhibno, popolnoma neškodljivo, v svoji sestavi enakovrstno sredstvo, ki ima dober okus in se ga lahko zauživa več mesecev brez presledka.

Haemorrhoid je v največ slučajih krivo zastajanje krvi in neredno odvajanje. $\frac{1}{2}$ kozarca Franc-Joževe grenčice zavžite vsak dan na teče provzroči v mnogih slučajih popolno zdravljenje vedno pa zboljšanje. — Zdravniško najboljšo preizkušeno. M 333 5

Svedočba gospoda dr. H. Adler-ja, c. kr. primarij in predstojnik oddelka za očešobolne c. kr. bolnice Wieden, Dunaj.

Gospoda I. Serravallo Trst.

Z veseljem Vam potrjujem, da sem železnato Serravallo-Kina vino pri mnogih slučajih anaemije in nevrastenije z najboljšim uspehom uporabljalo. Ne samo posamezni mladoletni, ampak tudi starejši od prenapornega dela slušani ljudje ga radi uživajo in se dobro pokrepčajo.

Dunaj, 5. aprila 1905. M 317 3 Dr. H. Adler.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 6. marca.				
75,	39,	29,	8,	15.
Dunaj, 6. marca.				
25,	66,	73,	54,	46.

ZITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov. Ljubljana, 11. marca 1908.

Pšenica, domača	26.50
Rž	19.50
Oves	19.—
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	19.—
Proso, rumeno	16.—
Proso, belo	18.—
Ječmen	17.—
Fižol, koks	28.—
Fižol, mandalou	26.—
Fižol, ribenčan	27.—

Izjava.

Jaz, Jože Srebotnjak iz Predjame, preklčem vse žaljive besede, s katerimi sem zalil gosp. župana Josipa Premrov iz Predjame, kot neutemeljene.

Priznavam, da je on vedno vesten v svoji službi in priznana pošten mož, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. 654 1-1 Jože Srebotnjak.

Št. 366. 656 2-1

Razglas.

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je ugodila prošnji mestne občine Kranjske za preložitve tukajšnjih letnih semnje, ki bodo počeni z letom 1909

vsak prvi ponedeljek majnika, septembra, oktobra, novembra in decembra.

Ako pade na te dni kak praznik ali v mesecu novembru vseh vernih duš dan, se vrši letni semenj prihodnji ponedeljek. Vsled te preuredbe odpadejo dosedanj letni semnji v Kranju in sicer: 25. aprila (sv. Marka), 1. avgusta (Kocijanov semenj), 21. septembra (sv. Matevž), dne 18. oktobra (sv. Lukež) in dne 11. novembra (sv. Martin).

Mestno županstvo v Kranju dne 1. marca 1909.

Zahtevajte zastoj

In franko moj veliki ilustrirani cenik z nad 3000 podobami ur, zlatine in srebrnine itd.

Prva tovarna ur v Brtiku št. 939 (Češko)

Jan Konrad c. in kr. dvorni založnik.

Prava švicarska nik. ank. remon. ura, sistem Roskopf K 7—, 3 komadi K 14—, Register Adler-Roskopf nik. ank. rem. ura K 7— Prava srebrna rem. ura K 9-40. Nikak riziho! Zamena dovoljena ali denar 2022 nazaj. 30-7

Profirin revmatizem, trganja, celo najbolj zastarela bolezen se naglo in zanesljivo odpravi z zavzivanjem iz rastl. snovi pripravljene. **Remmel-ovga olja proti profirinu in rumi.** Vsako drgnjenje brez umetl. Steklenica z navodili; K 6.— Stevilna, sijajna priznava.

Chem. Pharm. Laboratorium KARL REMMEL, Landstr. 109, Bavar. 2573 26-10

Puške!

Lancaster . . . od K 20—
Fiebertpuške . . . 3 50
Pištola . . . 2—
Semokresli . . . 5—
Poprave cen. Illustrirani cenik franko, B 2370
F. Dušek, Opotno 123, Čaša.

Gramofone

dovršene kakovosti od 75 kron višje, dovršene ploče (slovenski samospeli, četverspevi, zbori „Glasbene Matice“, Foersterjevi i. t. d., godba najboljših orkestror) prodaja za 4 krome eno z dvema komadoma

A. Casagrande v Ajdovščini. 536 3-1

1000 ur zastoj!

Za reklamo za naše izborne ure s srebro, dobi lahko vsak zastoj eno tako uro. Pošljite svoj naz. na dopis. n. z.

„Wiener Uhren Industrie“ — DUNAJ VII./3. — 632 1-1 Amt 63.

KILA se ozdravi v 8 dneh. Vprašanja z 20 vinarско znakom pod „T. 2261“ na Hausenstein & Vogler Praga. H 67. (1)

Sanatorij dr. Jaklin, Pizen za kline operacije. Prospekt. H 669 (1)

Ma revmi

In trganja bolehalo-čim naznanim rad zastoj pismeno, kako sem bil ozdravljen svoje mučne, zastarele bolezni.

Karol Bader Monakovo (München) Karlfürstent. 40. 1896

Leposlovalni mesecnik „Dom in Svet“ stane za celo leto K 10— Naroča se v Ljubljani.

Dobri in po ceni!

so izdelki prve tvornice ur Hauns Konrad, c. in kr. dvorni založnik v Mostu št. 876. (Češko.) — Prava švicarska „Roskopf“ žepna ura K 5 —. Konkurenčna budilka K 2 90. S ponudbo se svetečim kazalnikom K 3-30. Ura z nihalom K 8 50 Triletno pismeno jamstvo. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošlila proti povzetju ali če se denar naprej pošlje. 262 10-3

Bogato ilustrirani glavni katalogi zastoj in franko.

Knjigovez Ignacij Prelogar Praproče, P. Št. Vid pri Zatičini

si usoja naznaniti preč duhovščini, slavni c. kr. uradom, šolskim vodstvom ter raznim društvom, da je dobil dovoljenje za izvrševanje knjigoveškega obrta. Priporoča se navljudneje za vezavo in popravilo raznih knjig in molitvenikov. Obenem svari vsakogar, ki bi brez oblastvenega dovoljenja izvrševal knjigoveška dela. 671 1-1

Išče se krščanski mladenci

kateri bi bil zmožen za cerkovnika in za druga domača opravila. — Karmelski samostan na Selu pri Ljubljani. 637 1-1

Vsak na živceh bolni

naj nemtakej naznanj svoj naslov in presenetili ga bomo z dragocenin darilom. Poslali mu bomo popolno zastavo in poštine prosto v zaprti kuverti našo „razpravo o moderni elektroterapiji“, ki na lahko umeven način v zanimljivih poglavjih razpravlja o temeljih modernega zdravljenja z elektriko, vsled česar postane knjiga dragocena ne le za strokovnjake,

marveč tudi za širše občinstvo. Še nikdar so ni v Avstriji razširjena tako bogato opremljena knjiga brezplačno; ker pa hočemo služiti trpečemu človeštvu in opozoriti bolnike na doslej neznane blagodejne prednosti električnega zdravljenja, prinašamo to žrtev in smo uverjeni, da bo vsak rad sprejel to darilo.

Vsak, kdor trpi na splošni oslabelosti živcev, bolečinah v želodcu in čreveh, pomankanju spanja, glavobolu, vsak, kdor čuti, da manjka njegovemu telesu naravna elastičnost, kdor zjutraj omamljen vstane in s strahom misli na dnevno delo, ki ga napravi nervoznega najmanjši šum, ki se vsrači najmanjše zaprke, ki ga mučijo voma, tiganje, neurvalične bolezni, chromelost, krči, vsak naj bere to knjigo, in sodimo ter upamo, da se bo navzel iz nje presenetljivih naukov. 047 1-1

Elektroterapevtska ordinacija,

Dunaj I. Schwangasse 1., Mezzanin, odd. I. s/l.

Kopaj za brezplačno knjigo. 7. 3. 1909.

Na

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I., Schwangasse 1., Mezzanin, odd. I. s/l.

Posl. pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprtjo kuverti.

Ime:

Naslov:

Naročite cenik ur

zlatnine in srebrnine, ki ga pošljem zastoj in po-3134 štine prosto. 26-2

Velika zaloga ur, samo švicarskega izdelka. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. — Ne naročate ur od tujih židovskih trgov, ampak obrnite se na trdko

FR. P. ZAJEC,

urar in edini zastopnik švicarske lovarne nr. — Ljubljana, Star. trg 36.

Tako očka, zdaj se lahko začne!

Ne pregarite, ne premalo oblečeni, ena Faye-va pristna sodenska mineralna pastila v ustih in en tucat v žepu — potem pa že lahko pija marveč veler na svo moč, ne škoduje Yam nič. Da, če ne bi imeli Faye-vih pristnih sodenil! Naša zaloga je sicer že vsa pošla in če hočete prinesite iz lekarne ali drogerije nekaj zavojčkov seboj. Zavojček veka samo 11 s'25, vendar pa prizrite, da ne dobite nliške pomrebe.

Glavno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: p 3431 W. Th. Guntzert Dunaj IV/1, Grosse Neugasse 17.

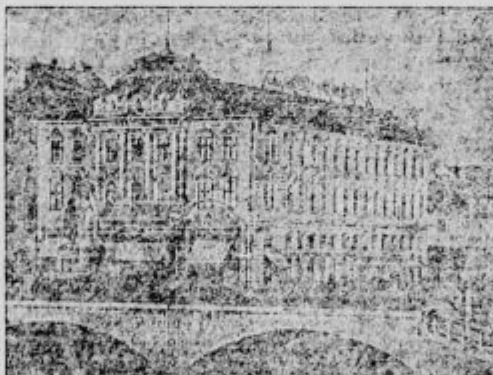

Pozor, kmetje in fantje! V moji lekarniški pralici, katero izvirajem že 25 let, se mi je posrečilo sčasoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhlja (suhih) na glavi, to je Kapillor št. 1. Cena (franko na vsako pošljo) 1 lonček 3 K 60 v. 2 lonček 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu št. 63. Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzljem.

Ustanovljena l. 1831. C. kr. priv. občna zavarovalnica Ustanovljena l. 1831.

Assicurazioni Generali v Trstu

Največja zavarovalnica avstro-ogrsko države.

Jamstveni zklad nad 600 milijonov kron. Doslej izplačane škode nad 850 milijonov kron.

Družba zavaruje: Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. Tekom leta 1900 zavarovalo se je pri tej družbi 16 847 oseb na življenje za kapital nad 140 milijonov kron.

Zoper požare, tatlaski vlom, škode pri prevažanju, poškodbo zvonov in zrcalnih oken.

Sprejema tudi zavarovanja: Zoper telecne nezgode in točo.

Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega svetost papež Pij X. in prevržen knezoški ljubljanski Anton Bonaventura; tudi vsa posestva Njega veličanstva cesarja avstrijskega. 700 21

Glavni zastop v Ljubljani: Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 10 registrovana zadruga z omejenim poroštvom Kongresni trg št. 19

- sprejema hranilne vloge vsak po 4³/₄ 0 to je, daje za 200 kron -
- delavnik od 8. do 12. ure 9 kron 50 vinar. na leto. -

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnjša prilika za štedenje.

1955 Prelat A. Kalan l. r., predsednik. Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik. 2

Ako kažete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno razvijajoče, dajte mu **Dr. HORMEL-ov** Haemst.gen. Ne dajte si pa usiliti nobera izmed mnogih ponaredin!

522 1

Iz trgovine **J. MODIC** v Novi vasi pri Bakedu se razpošilja po vseh poštah jako trpežno, lepo, fino

blago za moške obleke

v različnih barvah, za celo obleko 6-20 m za K 8-80; ako se pri naročilu 2 kroni predplačila priloži.

364 5-1

7. n. občinstvo

mesta Kranj in okolica se naj-
vjudneje opozarja, da je **Vipavsko**
kmetijsko društvo "otvorilo"
u Kranju, **Roos-ova hiša**

vinotoč in zalogo vina

na drobno in debelo po najnižjih cenah.

Zastop. **Vipavskega kmetijsk. društva**
v Kranju.

Jos. Rožič, poslovodja.

642 2-1

Najboljši češki izvor!

Ceneno posteljno perilo!

1 kg sivoga, skubljenega, do-
brga parja 2 K; 1 kg boljšega
2 K 50 vlnarjev, polbeloga 2 K
80 vln., beloga 4 K, beloga
skubljenega 5 K 10 vln., 1 kg
izredno finega, snežnobel-
jega, skubljenega 6 K 40 vln.
in 8 K; 1 kg sivoga puha 6 K
in 7 K; 1 kg beloga puha 10 K;
najboljši prani puh 12 K. — Pri odjem 5 kg se pošlje franco.

Novinske postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, beloga ali rumenega moškinj-biela, 1 perilo, 190 cm dolga, 110 cm široka, z 2 blazinama, vsaka 60 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z jaso-leptom, mehkim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najljepšim sivim puhom 24 K; posamezne perilice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazinca 5 K, 5 K 50 vln., 4 K. — Za neprimeren denar nazaj. Zamenjava dopolna. Pošilja proti povzetju od 12 K višje franco S. BENISCH v Diferent št. 71 Cechy. — Ceniki nastoj in franco.

POZORI ČITAJI POZORI

Pakraške železde kapljice.

Staro sloviito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črekih, osobito se priporočaše pri zapirju in nerednem odvajanju, pehanju, kongestiji, pomamitjanju teka, krčih itd. Nedonežno sredstvo za uzdravljanje dobrega prebavljanja.

3139 10-1

COLESTROM IZRAVLJE, SLABOMU JAKOSTI

Delovanje izvrstno, vsakeh sigurno. Cena ja za 12 steklenic (1 dvannjatorica) 5 K franco ne vsako pošto po povzetju ali še se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od **P. JANIŠIČA**, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija.)

Izborna priloznost za nakup za trgovce manufakt. blaga in krošnjarje.

40 do 45 m ostankov K 15-

sortir. v barhenta za obleke 78 cm širok, kranji vzorci modrega cekra za hena oblačila, srajce in bluze, izborna obeljena domače platno, kanfana, za posteljne prevlake, brisače, kuhinjske brisače, dolgosti ostankov 6-10 m zašmčena brez napak in ve-velina kakovost, perline barve. Ako ne ugaja, denar takoj nazaj. Najmanjše naročilo 1 zavoj za poskušajo 20-45 m K 15- po povzetju pošilja B 448 3-1
ikalnica R. HORNER, Nachod, Češko.
Pri večjem naročilu 3 % popusta.

Ljubiteljem cvetici

Za okno in vrt, po zlati se po letu cveti Redke in zlatčanje vzbujajoče velikocvetne vrste begonij, glokulnij, ran, zlate in srebrne listnih kolodij, kati, georgin, lilij, vrtnic, kralj, alpskila cvetic, fukcij, polz-gonij, palm, cvetic vpenjalik, trajno grmičevje, lepilico in plodonosna. Krana novosti, orovrstine, letos cvetelo, kakor tudi izredno kranji "Ruda". Po trebujejo ilovke, posebno dobro učinjaje razno gonjivo. Vse razuvadno cenol Arax neškoduje. Bogato ilustrirana cenik v barvah z navodilom o gozivi zasloni, J. SUZA, Potšizna nad Ori, Češko. G 327 80-1

50 do 200

topkovih sadik 3-5 let starih in goratih kecojav želi kupiti **KAROL LEVASI**, župnik v Kočani. 545 2-1

P. n. občinstvu vjudno noznamjam, da mi ja podelila c. kr. vlada

koncesijo za posredovanje za nakup in prodajo raznih zemljišč, stavbišč, posestev, gozdov, travnikov, njiv i. t. d.

Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se javoli blagohotno obrniti na mojo posredovalnico, kjer dobi pojasnila, bodisi glede nakupa ali prodaje.

Se priporočam **Lorenz Rebolj** Kranj, Glavni trg 189.

3186 1

Priložnostni nakup! Krasna župna ura z verižico K 350. 30.000 komadov

kapljičnik, zaraditiga polijem i krasno 36 ur idoco (ne 2 ur) Gloria srebrno anter-rem.uro, žvic koleseje z lepo gravir.šilip-jem, s sekundarni kazilcem in lepo poličeno ali posrebr. verižico nalozeno idoco le za K 350. Nedajte pomisliti eno pravo pozlačeno 36 ur idoco anker-rem. prve vrste žvic.uro s pozlat. verižico za 5 K. Triletno pisano jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju

S. KOHANE, Schweizer-Uhren-Exporteur. KRAKOV št. 48. 1-1
Neštevilo priznanj in donarščil. — Za neugajajoče denar nazaj.

Skupna rezerva oklopom 1907 šest stotilov kron.
Upravno promoljenje oklopom 1907 3,600,000 kron.

Zadružnikov nad 550.

Glavna posojilnica

182. zadr. z neom. zav. v Ljubljani.

pisarna na Kongresnem trgu št. 15 nasproti nunske cerkve, obrestuje hranilne vloge po

4 3/4 %

t. j. K 4-75 za vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjizice se sprejema-jo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretreglo. 3418 1

Uradne ure od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrovi banki v Ljubljani.
Račun pošilno hranilnica št. 49.095. Telefon št. 135.

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 165 cm dolgimi orjaškimi loreloj-
skimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo izkušila sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade in že po kratki dobi daje lasom in bradi naravni bleak in gostost in jih varuje pred prezgodnjim esi-
venjem do najvišje starosti.

Vsakdo si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag iznejeeno pomado ohrani svoje lase goste in dolge. Nobeno drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi za lase, kakor pomada Csillag, ki si je po vsej pravici pridobila svetovni sloves, ker dame in gospodje že po rabi prvoga lončka pomade dosežejo naj-
boljši uspeh, ker izpadajoče las poneha že po nekaj dneh popolnoma in začno poganjati novi lasje. Ta uspeh dokazuje mnogo tisoč, iz vsega sveta dospelih priznanih pism, ker le resnica veda uspeh. 519 (20-1)

Lonček stane: 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošil se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštnim povzetjem ali denar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I., Graben št. 14,

kamor je naslavljati vsa naročila. ●●●●●●●●

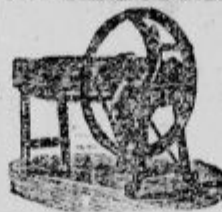

Še vedno najboljše in najcenejše so naše :

slamoreznice

katerih imava nad 100 v zalogi in si vsakdo najlažje izbere.

Tudi vse druge stroje za kmetijstvo in mlekarsstvo imava v zalogi po najnižjih cenah.

Kdor si torej misli slamoreznico kupiti, naj ne zamudi priložnosti in naj zahteva najin ilustrovani cenik, katerega dobi vsakdo 2737 zastonj in poštnine prosto. 26-4

Karl Kavšeka naslednikl

Schneider & Verovšek

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16.

20-25 m ostankov

cefira, barhenta, flanela, oksforda, perilnega platna, kanevasa, gradla iz damasta vse pristočno barvano sortirano 2-1

I. a kakovosti . . . K 10.-
II. a . . . K 9.-

Ostanki so dolgi 4-12 m in se more dobro porabiti vsak ostank. Prosim napravite eden poskus. Pri večjem naročilu, to se pravi 2 zavoja od 20-25 m pošilja post-mine prosto. Za nepopolno se denar vrne.

A. NOVAK, tkalnica za platno,
Kraljevi Gradec DO., Češko.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena

modna trgovina

FRANC SOUVAN, SIN

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22

v Ljubljani.

Poltniki v Ameriko
Kateri želijo videti, po ceni in
vamosljivo potovati naj se obrnejo
na
Simona Smetekla
v Ljubljani Kolesarske ulice 20.
Kotvorstna Pojasnila dujo se brezplato.

Pevc & Koželj

Prva slovenska
trgovina

Bogata zaloga manufakturnega, galanterijskega in
špererijskega blaga na debelo in drobno.
Zaloga moke V. Majdiča.
Solidna postrežba.

Najnižje ceno.

Kočevje

v hiši slovenske Kočevske posojilnice.

3510 4

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Ustanovljena leta 1892. Telefon št. 165. Poštne hranilnice račun št. 928.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

114 registrovana zadruga z neomejeno zavezo 52-1

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 13

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad . . . K 65,000.000.-

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čakovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad . . . K 17,000.000.-

Posojajo na zemljiča po 5 1/4 % x 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

Uradne ure: vsak dan od 8. do 12. in od 3. do 4. ure, izven nedelj in praznikov.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, šamotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

V Ameriko
in Kanado

zelo črna, cena
in varna

voljaja s
B 2927 **Cunard Line**

Bližnji odhod iz domače luke

Trafa: Slavonia 17. marca 1909, Ultonia 30. marca, 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), dne 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29. maja 1909, Mauretania 3. aprila, 24. aprila, 15. maja 1909.

Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Dva krepka dečka

dobrih starcev se spremljeta v pouk za kotarsko obrt takoj pri Ivanu Šiška, kolarja v Ljubljani, Tilmaska cesta št. 11. 450 3-1

Zastoni

torej brezplačno dobi vsak človek v lekarni Trnkóczy poleg rotouža lepo tiskano deset zapovedi za kmetovalca; tudi po pošti se brezplačno razpošiljajo. 3258 12-1

Odlikovano. Ustancovlj. 1873. Vse vrste lovskih pušk, dvocevki, risanic, trocevki, samokresov, se kupi najceneje z najvišjim poročtom naravnost od tovarne orožja

Anton Sodia
Borovlje, Koroško.

Bogato ilustrirani ceniki zastonj in franko. 1209

Najcen. nakup češkega posteljnega perja 5 kg nov. dobrega, sivoga skubljenega, brez praš. K 9-40; belji K 11-50; 5 kg dobrega nepol belera K 10; belo mehko, M25-50; 5 kg sušenobelo, mehko K 22.-, K 30.-, K 34.-, K 35.; 5 kg sušenobel neokobli, K 23.-, K 26.-, K 29.-; puh siv a K 3-50, bel a 4-80, sušenobel a K 5-80 in K 6-30 pol kg. Pošiljatev franko po povzela. Smeozamejati in nazaj vzeti proti povračilu poštine. Pri naročilu se prost za nalaganca naslov **IVANA POLATSCHER** Janovitz a. d. Magel 16 pri Klatova, Češko. B 125 13-1

Izberno kofenino (surov molin)

572 6-1

št. 181	št. 191	št. 201	št. 1001	št. 2001	št. 3001
vinar 39	46	48	45	50	59

vsi 78 cm široko. Najboljše, kar mogoče

Dobavljata, najmanjše naročilo 30 metrov, brata Lechner, Gradec, Železna hiša, franko. — Pošiljajo se radevolje tudi vzorci.

Vsak poskus popolno zadovolji.

Za 10 kron!!

572 6-1

100 cm dolg, za 11 K 115 cm dolg, za 12 K 125 cm dolg razpošiljata brata Lechner v Gradcu na vse strani

lep dežni plašč

s kapuco, držalom in nahrbtniki iz zajamčeno pristnega nepremočnega tirolsko-erlinškega lodna za gospode in dame.

Na Viru pri Domžalah se odda v najem

gostilna in trgovina

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali pa v Ljubljani, Marije Ter. cesta št. 1, v trgovini z železnilno Fr. Stupica. 190 1

2961 — Ustanovljeno 1852. — 52-4

Priznane najboljše oljnate barve

zmlate s stroji najnovejše sestave, prekalajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočijo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah

Adolf Hauptmann, Ljubljana

prve kranjske tovarne oljnatih barv, limeza, lake in steklarskega kicja. Zaloga slikarskih in pisarskih predmetov. Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, čistilnice, preše za sadje i. t. d.

1703 Edino le pri: 26-9

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta št. 1, Valvazorjev trg št. 6.

In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz najboljših tovarn sveta, najboljše sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah. Moji stroji so povsod jako priljubljeni. — Obračajte se na mojo trdko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz, železnihkih sin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobnihi križev, tehtnic.